

ΝΕΦΕΛΗ / ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ

Τίτλος πρωτοτύπου: Heinrich von Kleist, *Amphitryon*

Διεύθυνση σειράς: Δήμητρα Κονδυλάκη

© Για την ελληνική γλώσσα, εκδόσεις ΝΕΦΕΛΗ  
Ασκληπιού 6, Αθήνα 106 80  
τηλ.: 210 3607744 - fax: 210 3623093  
e-mail: info@nnet.gr • www.nnet.gr

Heinrich von Kleist

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Μετάφραση  
ΓΙΩΡΓΟΣ ΔΕΠΑΣΤΑΣ

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΝΕΦΕΛΗ  
ΑΘΗΝΑ 2005

Το έργο του Χάινριχ φον Κλάιστ *Αμφιτρυών* παρουσιάστηκε από το Θέατρο του Νότου τη χειμερινή περίοδο 2005-2006 στην Κεντρική Σκηνή του Θεάτρου Αμόρε με τους ακόλουθους συντελεστές:

Μετάφραση:	Γιώργος Δεπάστας
Σκηνοθεσία:	Νίκος Χατζόπουλος
Σκηνικά-κοστούμια:	Λίλη Πεζανού
Φωτισμοί:	Λευτέρης Παυλόπουλος

Διανομή (με σειρά εμφάνισης)

ΣΩΣΙΑΣ:	Κοσμάς Φοντούκης
ΕΡΜΗΣ:	Θανάσης Δήμου
ΖΕΥΣ:	Γιάννης Νταλιάνης
ΑΛΚΜΗΝΗ:	Μαρία Σκουλά
ΧΑΡΙΣ:	Άννα Μάσχα
ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ:	Νίκος Καραθάνος
ΦΩΤΙΔΑΣ:	Δημήτρης Κουτροβιδέας
ΑΡΓΑΤΙΦΟΝΤΙΔΑΣ:	Δημοσθένης Ελευθεριάδης

## ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΖΕΥΣ, με τη μορφή του Αμφιτρύωνα  
ΕΡΜΗΣ, με τη μορφή του Σωσία  
ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ, αρχιστράτηγος των Θηβαίων  
ΣΩΣΙΑΣ, ο υπηρέτης του  
ΑΛΚΜΗΝΗ, σύζυγος του Αμφιτρύωνα  
ΧΑΡΙΣ, σύζυγος του Σωσία  
ΣΤΡΑΤΗΓΟΙ  
ΑΕΙΩΜΑΤΙΚΟΙ

Το έργο διαδραματίζεται στη Θήβα, μπροστά στο  
παλάτι του Αμφιτρύωνα.

*"Ein Lustspiel nach Moliere"*

## ΠΡΩΤΗ ΠΡΑΞΗ

*Είναι νύχτα.*

### ΠΡΩΤΗ ΣΚΗΝΗ

ΣΩΣΙΑΣ

*(Μπαίνει με ένα φανάρι.)*

Εεε - ποιος είναι εκεί; - Γιατί δεν ξημερώνει επιτέλους!

Νύχτα κι αυτή! - Είναι κανείς εκεί;  
Φίλος, καλοί μου άνθρωποι! Πήρα κι εγώ το ίδιο μονοπάτι -

Στο λόγο μου, πιο έντιμο συνοδοιπόρο δεν θα βρείτε κάτω από το φως του ήλιου, μάλλον του φεγγαριού -

Τίποτα αλήτες θα 'ναι: δειλά καθάρματα, που δεν τολμούν να μου ριχτούν.

Ή είν' ο αέρας που σφυρίζει ανάμεσα στα δέντρα.  
Ο κάθε ψίθυρος εδώ μες στα βουνά γίνεται ουρλιαχτό. -

Σιγά, σιγά - δεν βλέπω ούτε τη μύτη μου.

Αλλά, αν δεν φτάσω τώρα πια στη Θήβα, τότε με περιμένει ο μαύρος Άδης.

Τι διάολο! Δεν βρήκε ο κύριός μου άλλο τρόπο να εξακριβώσει πως έχω κότσια και το λέει η καρδιά μου;

Τον στεφανώνει η δόξα και η τιμή, το λέει όλος ο κόσμος, αλλά να στείλει εμένα να τρέχω μες στη νύχτα, εγώ το λέω καφόνι.

Θα προτιμούσα λίγη ευαισθησία κι ανθρωπιά, απ' τον ογκόλιθο των αρετών του που συντρίβουν στρατιές ολάκερες.

Σωσία, μου λέει, σήκω να πας στη Θήβα, ν' ανακοινώσεις τη λαμπρή μου νίκη και να ειδοποιήσεις τη γλυκιά μου σύζυγο πως σύντομα επιστρέφω. Αν δεν μπορούσε ως το πρωί να περιμένει, τότε να γίνω γαίδαρος με δυο σαμάρια!

Για στάσου! Νομίζω φαίνεται το σπίτι μας! Θρίαμβος, έφτασες πια, Σωσία, στον προορισμό σου και όλοι σου οι εχθροί συχωρεμένοι να 'ναι.

Και τώρα φίλε συλλογίσου την αποστολή σου. Με κάθε επισημότητα θα σε οδηγήσουν στην Αλκμήνη, για να της δώσεις γλαφυρά πιστή αναφορά της μάχης που κέρδισε ο άντρας της για την πατρίδα.

- Αλλά, πώς διάολε να το κάνω, αφού δεν ήμουνα παρών; Ανάθεμα.

Έπρεπε να κρυφοκοιτάζω κάπου κάπου από τη σκηνή, όταν ερχόντουσαν στα χέρια οι δυο στρατιές.

Σιγά! Με θράσος θα μιλήσω για γροθιές, για σαϊτιές και θα τα πάω μια χαρά, κι άλλοι τα καταφέρνουν που δεν άκουσαν ποτέ τους βέλος να σφυρίζει -

Όμως καλό δε θα 'ταν να δοκίμαζες τον ρόλο; Βεβαίως! Καλά το σκέφτηκες Σωσία! Δεν κάνεις λίγη πρόβα;

Αυτή εδώ είναι η αίθουσα ακροάσεων, και τούτο το φανάρι είναι η Αλκμήνη, που κάθεται στο θρόνο της.

(Ακουμπάει κάτω το φανάρι.)

Εκλαμπροτάτη! Με στέλνει ο Αμφιτρώων, ο επιφανής μου κύριος κι ένδοξος σύζυγός σας, για να σας διαβιβάσω την ευχάριστη είδηση ότι νικήσαμε τους Αθηναίους.

- Καλό για αρχή! -

«Αχ, ανεκτίμητε Σωσία, ειλικρινά, δεν έχει όρια η χαρά μου που σε ξαναβλέπω.»

Εξοχοτάτη, με κάνετε να ντρέπομαι με την ευγένειά σας, που θα έκανε περήφανο τον οποιονδήποτε άλλο.

- Για δεσ, κι αυτό δεν είναι άσχημο! -

«Και της καρδιάς μου ο εκλεκτός, ο ακριβός μου Αμφιτρώων, πώς είναι;»

Αξιότιμη κυρία, θα σας το πω εν συντομία: Σαν άνδρας λεοντόκαρδος στο δρόμο για τη δόξα!

- Σκίζω! Πάει ροδάνι η γλώσσα μου!  
 «Και πότε θα 'ρθει;»  
 'Οχι αργότερα απ' όσο του επιβάλλει το καθήκον,  
 ούτε και τόσο σύντομα, όσο θα επιθυμούσε.  
 - Ποιος με πιάνει!  
 «Δεν σου είπε τίποτα άλλο να μου πεις, Σωσία;»  
 Λέει λίγα, κάνει όμως πολλά, κι ο κόσμος όλος  
 τρέμει στο όνομά του.  
 - Που να με πάρει! Πού βρίσκω τόσο πνεύμα; -  
 «Ωστε λοιπόν υποχωρούν, οι Αθηναίοι;»  
 Υποχωρούν. Σκοτώθηκε ο Λάβδακος, που ήταν αρ-  
 χηγός τους, έπεσε η Φάρισα η απόρθητη, και τα  
 βουνά αντιλαλούν απ' τις κραυγές της νίκης μας.  
 «Σωσία, καλέ μου να χαρείς! Πες τα μου όλα,  
 με κάθε λεπτομέρεια.»  
 'Όπως προστάζετε αξιότιμη κυρία, γιατί πραγ-  
 ματικά μπορώ, κι είμαι περήφανος γι' αυτό, να  
 δώσω πλήρη αναφορά γι' αυτή τη νίκη.  
 Αν έχετε την καλοσύνη, φαντασθείτε: εδώ πέρα -

(Δείχνει τις τοποθεσίες πάνω στο χέρι του.)

τη Φάρισα, μια πόλη, που όπως ξέρετε, είναι πε-  
 ρίπου όσο κι η Θήβα, μην πω και μεγαλύτερη.  
 Εδώ περνάει ο ποταμός.  
 Οι δικοί μας, συσπειρωμένοι για τη μάχη, εδώ  
 πάνω στο λόφο, και κάτω στην κοιλάδα ο πανί-  
 σχυρος εχθρός.

Αφού εξαπέλυσε μίαν ιαχή στον ουρανό που έκανε  
 ως και τα σύννεφα να τρέμουν, διατάζει επίθε-  
 ση κι ορμάει κατά πάνω μας μουγκρίζοντας σαν  
 αφρισμένος χείμαρρος.  
 Αλλά κι εμείς, ακόμα πιο γενναίοι, τον αναγκά-  
 σαμε να πάει από κει που 'ρθε, - θέλετε να σας  
 δείξω πώς;  
 Πρώτα πέφτει εδώ, επάνω στους οπλίτες, αυτοί  
 υποχωρούν.  
 Μετά πέφτει εκεί, επάνω στους τοξότες, αυτοί  
 αποτραβιούνται.  
 'Υστερα παίρνει θάρρος κι ορμάει στους ακοντι-  
 στές, αυτοί του αφήνουν το πεδίο ελεύθερο.  
 Μα όταν παράτολμα χυμάει στο κύριο σώμα του  
 στρατού, εκείνο αντεπιτίθεται και - λάθος: όχι  
 στο κύριο σώμα.  
 Μου φαίνεται πως πάλι κάτι ακούω εκεί στο  
 βάθος.

## ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΚΗΝΗ

Ο Ερμής βγαίνει με τη μορφή του Σωσία από το σπίτι του Αμφιτρώνα.

ΕΡΜΗΣ

(Κατ' ιδίαν.)

Αν δεν απομακρύνω εγκαίρως απ' το σπίτι αυτόν τον μασκαρά που ήρθε απρόσκλητος, παίζεται, μα τη Στύγα, όλη η απόλαυση που ήρθε να βρει ο Ολύμπιος Ζεός στην αγκαλιά της όμορφης Αλκμήνης, παίρνοντας την μορφή του Αμφιτρώνα.

ΣΩΣΙΑΣ

(Χωρίς να δει τον Ερμή.)

Δεν είναι βέβαια τίποτα κι ο φόβος μου ξεθύμανε, αλλά για να αποφύγω τους αλήτες, θα μπω πια μες' στο σπίτι για να εκπληρώσω και την αποστολή μου.

ΕΡΜΗΣ

(Κατ' ιδίαν.)

Θα πρέπει πρώτα να νικήσεις τον Ερμή, αλλιώς ξέρω εγώ πώς να σε σταματήσω.

ΣΩΣΙΑΣ

Όμως αυτή η νύχτα δεν λείει να τελειώσει. Αν δεν είμαι στο δρόμο πέντε ώρες, πέντε ώρες με της Θήβας την κλεψύδρα, να μη με λεν Σωσία...

Ἡ, μεθυσμένος απ' τη νίκη του, μπερδεψε ο αφέντης μου τη νύχτα με τη μέρα,  
ή ο Φοίβος το 'ριξε ανέμελος στον ύπνο, γιατί χθες το 'τσουξε λιγάκι παραπάνω.

ΕΡΜΗΣ

Με πόση ασέβεια μιλάει για τους θεούς αυτός ο αλήτης.  
Υπομονή. Με αυτό το χέρι σύντομα θα του διδάξω σεβασμό.

ΣΩΣΙΑΣ

(Αντικρίζει τον Ερμή.)

Μα τους θεούς της νύχτας! Είμαι χαμένος.  
'Εξω απ' το σπίτι παραμονεύει ένας ληστής, που αργά ή γρήγορα θα καταλήξει στην κρεμάλα.  
- Ας παραστήσω τον γενναίο, τον τολμηρό και σίγουρο.  
(Σφυρίζει.)

ΕΡΜΗΣ

(Δυνατά.)

Ποιος είναι αυτός ο ηλίθιος, που έχει το θράσος να συμπεριφέρεται σαν να ήταν σπίτι του και μου ζαλίζει τα αυτιά με τα σφυρίγματά του;  
Θέλει να βάλω το ραβδί μου να χορέψει στο ρυθμό του;

ΣΩΣΙΑΣ

Ως φαίνεται δεν του αρέσει η μουσική.

ΕΡΜΗΣ

Εδώ και μια βδομάδα δεν έχω βρει κανέναν για να μετρήσω τα πλευρά του.

Το χέρι μου έχει πιαστεί από την απραξία.

Μια πλάτη ακριβώς στα μέτρα της δικής σου είναι ό,τι ζητούσα για να εξασκηθώ.

ΣΩΣΙΑΣ

Πού διάολο ξεφύτρωσε ετούτος ο αχρείος;

Με πιάνει σύγκρυο, μου κόβεται η ανάσα.

Κι η κόλαση να τον ξερνούσε, δεν θα με τρόμαζε τόσο η όψη του.

Αλλά μπορεί κι αυτός να νιώθει σαν εμένα, και παριστάνει τον νταή για να μου πάρει τον αέρα.

Περίμενε, εξυπνάκια, ό,τι μπορείς εσύ, μπορώ κι εγώ.

Στο κάτω κάτω είναι μόνος του, κι εγώ το ίδιο.

Δύο γροθιές έχω εγώ - δύο κι αυτός.

Και αν δεν με ευνοήσει η τύχη, μου μένει πάντα η υποχώρηση -

Εμπρός λοιπόν!

ΕΡΜΗΣ

Του κόβει το δρόμο

Αλτ! Τις ει;

ΣΩΣΙΑΣ

Εγώ.

ΕΡΜΗΣ

Ποιος «εγώ»; Was für ein Ich?

ΣΩΣΙΑΣ

Με την άδειά σου εγώ Εγώ. Was?

Κι εγώ περνάω εδώ ελεύθερα όπως οι άλλοι.

Θάρρος Σωσία!

ΕΡΜΗΣ

Ακίνητος! Τόσο εύκολα δεν μου ξεφεύγεις.

Από ποια τάξη είσαι;

ΣΩΣΙΑΣ

Από ποια τάξη;

Απ' αυτήν που έχει δύο πόδια, όπως βλέπεις.

ΕΡΜΗΣ

Αν είσαι δούλος ή αφέντης σε ρωτώ.

ΣΩΣΙΑΣ

Ανάλογα το πώς θα με κοιτάξεις - έτσι ή αλλιώς, είμαι και κύριος, είμαι και υπηρέτης.

ΕΡΜΗΣ

Ωραία! Δεν μ' αρέσεις.

ΣΩΣΙΑΣ

Πολύ λυπάμαι.



ΕΡΜΗΣ

Με δυο λόγια, ρωτώ να μάθω αχρείε, σκουλήκι, τιποτένιε, ποιος είσαι, από πού έρχεσαι και πού πηγαίνεις και ποια δουλειά έχεις να τριγυρίζεις εδώ γύρω;

ΣΩΣΙΑΣ

Σ' αυτά μπορώ να δώσω μόνο μιαν απάντηση: Άνθρωπος είμαι, από εκεί έρχομαι κι εδώ πηγαίνω. Και τώρα έχω μια δουλειά που τη βαριέμαι κιόλας.

ΕΡΜΗΣ

Σε βρίσκω πνευματώδη κι έτοιμο να με ξεφορτωθείς στα γρήγορα.  
Έχω όμως όρεξη να γνωριστώ καλύτερα μαζί σου - και, για να ξεκινήσω τον καυγά, με αυτό εδώ το χέρι λέω να σου δώσω μια σφαλιάρα.

ΣΩΣΙΑΣ

Εμένα;

ΕΡΜΗΣ

Εσένα, άρπα την για να βεβαιωθείς.  
Τώρα τι έχεις να πεις;

ΣΩΣΙΑΣ

Πώπω! Βαρύ το χέρι σου αδελφέ μου!

ΕΡΜΗΣ

Δεν έκατσε όπως έπρεπε. Συνήθως πετυχαίνω πιο καλά.

ΣΩΣΙΑΣ

Αν είχα τώρα διάθεση, θα σε είχα αρπάξει απ' τα μαλλιά.

ΕΡΜΗΣ

Δεν θα 'ταν άσχημα. Μου αρέσουν τέτοιες συναναστροφές.

ΣΩΣΙΑΣ

Πρέπει όμως λόγω υποχρεώσεων να σε αποχαιρετήσω.  
(Θέλει να φύγει.)

ΕΡΜΗΣ

(Του κλείνει το δρόμο.)  
Για πού το 'βαλες;

ΣΩΣΙΑΣ

Τι διάολο σε ενδιαφέρει;

ΕΡΜΗΣ

Θέλω να ξέρω. Λέγε πού πηγαίνεις;

ΣΩΣΙΑΣ

Εκείνη εκεί την πόρτα πάω να ανοίξω.  
Φύγε απ' τη μέση.

ΕΡΜΗΣ

Αν έχεις την αδιαντροπιά να πλησιάσεις την πόρ-

τα αυτού του παλατιού, μια καταγίδα από γρο-  
θιές θα σε σφυροκοπήσει.

ΣΩΣΙΑΣ

Τι; Δεν μου επιτρέπεται να μπω στο σπίτι μου;

ΕΡΜΗΣ

Στο σπίτι σου; Για ξαναπέστο.

ΣΩΣΙΑΣ

Ε, ναι, στο σπίτι μου.

ΕΡΜΗΣ

Τολμάς να λες πως είσαι απ' αυτό το σπίτι;

ΣΩΣΙΑΣ

Γιατί όχι; Δεν είναι αυτό το σπίτι του Αμφιτρώ-  
ωνα;

ΕΡΜΗΣ

Αν είναι αυτό το σπίτι του Αμφιτρώωνα;  
Και βέβαια είναι αυτό το σπίτι του Αμφιτρώωνα, κο-  
πρίτη, του αρχιστράτηγου της Θήβας το παλάτι.  
Λοιπόν; Πού θες να καταλήξεις;

ΣΩΣΙΑΣ

Να καταλήξω πού; Εκεί μέσα. Είμαι ο υπηρέ-  
της του.

ΕΡΜΗΣ

Ο υπη-;

ΣΩΣΙΑΣ

-ρέτης του.

ΕΡΜΗΣ

Εσύ;

ΣΩΣΙΑΣ

Εγώ.

ΕΡΜΗΣ

Του Αμφιτρώωνα;

ΣΩΣΙΑΣ

Ο υπηρέτης του Αμφιτρώωνα του αρχιστράτηγου  
της Θήβας.

ΕΡΜΗΣ

Και λέγεσαι;

ΣΩΣΙΑΣ

Σωσίας.

ΕΡΜΗΣ

Πώς - ;

ΣΩΣΙΑΣ

Σω-σί-ας.

ΕΡΜΗΣ

Θα σου τσακίσω τα πλευρά!

ΣΩΣΙΑΣ

Είσαι με τα καλά σου;

ΕΡΜΗΣ

Με ποιο δικαίωμα θρασύτατε φέρεις εσύ τ' όνομα του Σωσία;

ΣΩΣΙΑΣ

Δεν φταίω εγώ, άλλος μου το 'φερε.  
Ζήτα το λόγο απ' τον πατέρα μου.

ΕΡΜΗΣ

Ακούστηκε ποτέ τόση ξεδιαντροπιά!  
Τολμάς κατάμουτρα να μου το λες πως είσαι ο Σωσίας;

ΣΩΣΙΑΣ

Μα φυσικά. Κι ο λόγος είναι οι θεοί. Αυτοί το θέλησαν.

Ποιος είμαι εγώ για να τους πάω κόντρα, να αρνηθώ πως είμαι εγώ αυτός που είμαι;

Γιατί εγώ πρέπει να είμαι εγώ, ο υπηρέτης του

Αμφιτρύωνα, αν κι εκατό φορές <sup>ηγ'ο</sup> θα προτιμούσα να 'μουν ο Αμφιτρύων, ο εξάδελφός του ή ο κουνιάδος του.

ΕΡΜΗΣ

Τότε θα δοκιμάσω να σε μεταμορφώσω.

ΣΩΣΙΑΣ

Θηβαίοι, βοήθεια! Με σφάζουν! Με ληστεύουν!

ΕΡΜΗΣ

Ελεεινέ, φωνάζεις κι από πάνω;

ΣΩΣΙΑΣ

Τι, θα με κοπανάς χωρίς να βγάζω άχνα;

ΕΡΜΗΣ

Έεχνάς πως είναι νύχτα, ώρα ησυχίας, και μέσα στο παλάτι αυτό κοιμάται η Αλκμήνη, η γυναίκα του Αμφιτρύωνά;

ΣΩΣΙΑΣ

Ο διάολος να σε πάρει! Έχεις το πάνω χέρι, γιατί εγώ όπως βλέπεις δεν κρατάω ραβδί.

Αλλά δεν είναι ηρωισμός ξυλιές να δίνεις, χωρίς κι εσύ να εισπράττεις.

Ένα σου λέω: είναι ντροπή να επιδεικνύεις την ανδρεία σου σε κάποιον που η μοίρα τον ανάγκα-σε να κρύβει τη δική του.

ΕΡΜΗΣ

Στο θέμα μας. Ποιος είσαι;

ΣΩΣΙΑΣ

*(Κατ' ιδίαν.)*

Αν του ξεφύγω, υπόσχομαι ν' αδειάσω το μισό κρασί μου σαν σπονδή στο χώμα.

ΕΡΜΗΣ

Είσαι ακόμα ο Σωσίας;

ΣΩΣΙΑΣ

Αχ, παράτα με.

Μπορεί να μου επιβάλει το ραβδί σου να μην είμαι, όχι όμως να μην είμαι εγώ εγώ, γιατί εγώ είμαι.

Η μόνη διαφορά είναι πως τώρα νιώθω σαν Σωσίας δαρμένος.

ΕΡΜΗΣ

Κοπρίτη, κοίτα: έτσι θα σε τσακίσω.  
*(Απειλεί.)*

ΣΩΣΙΑΣ

Μη! Μη! Σταμάτα πια να με ενοχλείς.

ΕΡΜΗΣ

Όχι, πρώτα εσύ να σταματήσεις -

ΣΩΣΙΑΣ

Εντάξει, σταματάω. Δεν φέρνω άλλη αντίρρηση.  
Έχεις όλα τα δίκια. Ό,τι κι αν κάνεις, λέω ναι.

ΕΡΜΗΣ

Είσαι ακόμα ο Σωσίας, αχρείε;

ΣΩΣΙΑΣ

Αχ, είμαι ό,τι θέλεις. Πες μου ποιος θες να είμαι.  
Με το ραβδί σου έγινες αφέντης της ζωής μου.

ΕΡΜΗΣ

Είπες, λοιπόν, ότι σε λέγανε Σωσία;

ΣΩΣΙΑΣ

Αλήθεια, μέχρι τώρα πίστευα πως έτσι ήταν σωστό.

Αλλά τα επιχειρήματά σου με το βάρος τους με φώτισαν: έκανα λάθος.

ΕΡΜΗΣ

Εγώ είμαι αυτός που λέγεται Σωσίας.

ΣΩΣΙΑΣ

Εσύ -; Σωσίας;

ΕΡΜΗΣ

Ναι, Σωσίας.

Κι όποιος ζητήσει εξηγήσεις, θα τις δώσει εσύ -  
το το ραβδί.

ΣΩΣΙΑΣ

(Κατ' ιδίαν.)

Αθάνατοι Θεοί!

Πρέπει πια να παραιτηθώ κι από τον εαυτό μου;  
Να αφήσω έναν αγύρτη να μου κλέψει το όνομα;

ΕΡΜΗΣ

Ακούω καλά; Κάτι μουρμούριζες.

ΣΩΣΙΑΣ

Τίποτα που να σε αφορά ιδιαίτερα, αλλά, σε όλης  
της Ελλάδας τους Θεούς, που κυβερνούν' εσένα  
όσο κι εμένα, σ' εξορκίζω:  
Δώσε μου έστω μια στιγμή την ευκαιρία να σου  
πω δυο ειλικρινείς κουβέντες.

ΕΡΜΗΣ

Ακούω.

ΣΩΣΙΑΣ

Μόνο ας παίξει το ραβδί σου βουβό ρόλο και ας  
μην πάρει μέρος στη συζήτηση.  
Ας κάνουμε για λίγο ανακωχή.

ΕΡΜΗΣ

Ας είναι, δέχομαι αυτόν τον όρο.

ΣΩΣΙΑΣ

Τότε πες μου λοιπόν: Πώς σου ήρθε η ανήκου-  
στη ιδέα να μου αρπάξεις έτσι αδιάντροπα το  
όνομα;

Αν ήταν το παλτό μου, αν ήταν το ψωμί μου,  
πάει καλά.

Αλλά το όνομα! Μπορείς να το φορέσεις, να το  
φας, να το πουλήσεις, να το πιεις;

Σε τι λοιπόν σου χρησιμεύει αυτή η κλεψιά;

ΕΡΜΗΣ

Πώς; Έχεις το θράσος να -

ΣΩΣΙΑΣ

Περίμενε, σου λέω, έχουμε κάνει ανακωχή.

ΕΡΜΗΣ

Αδιάντροπε, αλήτη!

ΣΩΣΙΑΣ

Δεν φέρνω αντίρρηση καμιά, ξέρω ν' ανέχομαι  
βρισιές, γιατί έτσι γίνεται συζήτηση.

ΕΡΜΗΣ

Λέγεσαι Σωσίας;

ΣΩΣΙΑΣ

Ναι, ομολογώ ότι μια φήμη αόριστη με -

ΕΡΜΗΣ

Αρκετά. Διακόπτω την ανακωχή και ξαναπαίρνει το ραβδί το λόγο.

ΣΩΣΙΑΣ

Άντε στο διάολο! Δεν γίνεται να εξαφανιστώ, ούτε να μεταμορφωθώ, ούτε να βγω απ' το πετσί μου για να σου το κρεμάσω γύρω από τους ώμους.

Ποιος έζησε απ' την καταβολή του κόσμου τέτοιο πράγμα;

Η μήπως ονειρεύομαι; Μήπως ήπια για πρωινό λιγάκι παραπάνω;

Η ξέχασα πραγματικά ποιος είμαι;

Δεν έστειλε εμένα ο Αμφιτρώων για να αναγγείλω στην αρχόντισσα το ερχομό του;

Εγώ δεν πρέπει να της περιγράψω πώς νίκησε στη μάχη και πώς έπεσε η Φάρισσα;

Εγώ δεν είμαι αυτός που μόλις έφτασε εδώ;

Εγώ δεν το κρατάω ετούτο φανάρι;

Εγώ δεν σε είδα να παραμόνευες έξω απ' την πόρτα του σπιτιού, και μόλις την πλησίασα σήκωσες το ραβδί σου και μου μαύρισες την πλάτη, λέγοντας πως εσύ είσαι ο υπηρέτης του Αμφιτρώωνα;

Λυπάμαι, μα όλα αυτά μου φαίνονται πολύ αληθινά.

Εκτός κι αν θέλουν οι θεοί να βγω τρελός.

ΕΡΜΗΣ

Πρόσεξε, κάθαρμα, γιατί όπου να 'ναι η οργή μου θα πέσει πάνω σου σαν το χαλάζι!

Ό,τι είπες, κάθε λέξη σου, ισχύει για μένα: εκτός από το ξύλο.

ΣΩΣΙΑΣ

Ισχύει για σένα;

- Ετούτο το φανάρι, μα τους Ολύμπιους Θεούς, είναι ο μάρτυράς μου -

ΕΡΜΗΣ

Σου λέω, λες ψέματα, προδότη.

Εμένα έστειλε χθες εδώ ο Αμφιτρώων.

Αφού πρώτα θυσίασε στον Άρη, ακόμα σκεπασμένος απ' τη σκόνη του πολέμου, σε μένα έδωσε επίσημα τη διαταγή, ν' ανακοινώσω στους Θηβαίους πως νίκησε στη μάχη και πως έπεσε απ' το χέρι του ο Λάβδακος ο αρχηγός του εχθρού.

Γιατί εγώ είμαι, σου λέω, ο Σωσίας, ο υπηρέτης του, ο γιος του Δαύου, του έντιμου βοσκού από τα μέρη ετούτα, ο αδελφός του Άρπαγα που πέθανε στα ξένα και σύζυγος μου είναι η Χάρις, που με κάνει έξω φρενών με τα καπρίτσια της.

Ο Σωσίας που μπήκε φυλακή και του μετρήσανε πενήντα βουρδουλιές στον πισινό γιατί το παραξήλωσε στην ειλικρίνεια.

## ΣΩΣΙΑΣ

(Κατ' ιδίαν.)

Σαν να έχει δίκιο!

Όποιος δεν είναι ο Σωσίας αυτοπροσώπως, είναι αδύνατον να ξέρει όσα φαίνεται πως ξέρει αυτός.

Πρέπει, μα την ψυχή μου, να δώσω λίγη πίστη στα λόγια του.

Και τώρα που τον καλοβλέπω, πράγματι έχει την όψη μου και το ανάστημα και την προσωπικότητά μου.

Και ύφος παιχνιδιάρικο σαν το δικό μου.

Πρέπει να τον ρωτήσω ένα-δυο πράγματα για να ξεκαθαρίσω την εικόνα.

(Δυνατά.)

Και με τα λάφυρα που βρέθηκαν στο εχθρικό στρατόπεδο, για πες μου, σε παρακαλώ, τι σκέφτεται να κάνει ο Αμφιτρώων, και ποιο ήταν το μερίδιό του;

## ΕΡΜΗΣ

Ήταν του Λάβδακου το διάδημα που βρέθηκε μες στη σκηνή του.

## ΣΩΣΙΑΣ

Και τι έγινε μ' αυτό το διάδημα;

## ΕΡΜΗΣ

Σκάλισαν το μονόγραμμα του Αμφιτρώωνα επάνω στο χρυσάφι του.

## ΣΩΣΙΑΣ

Μάλλον θα το φοράει ο ίδιος - ;

## ΕΡΜΗΣ

Για την Αλκμήνη προορίζεται.

Θα το φοράει σαν κόσμημα στο στήθος της σε ανάμνηση της νίκης.

## ΣΩΣΙΑΣ

Κι αυτό το δώρο πώς θα της το στείλουν;

## ΕΡΜΗΣ

Σε ένα χρυσό κουτί που πάνω του έχει χαράξει το οικόσημό του ο Αμφιτρώων.

## ΣΩΣΙΑΣ

(Κατ' ιδίαν.)

Τα ξέρει όλα! - ο διάλογος να με πάρει!

Αρχίζω ν' αμφιβάλλω σοβαρά αν είμαι εγώ.

Με την αδιαντροπιά και το ραβδί του έγινε ο Σωσίας, και, όπως βλέπω τώρα, δικαιολογημένα. Αυτό μας έλειπε.

Βέβαια όταν ψάχνομαι, θα 'παιρνα όρκο ότι αυτό το σώμα είναι ο Σωσίας.

- Πώς θα ξεμπλέξω από τούτο το λαβύριθο; -  
Τι έκανα όσο ήμουν ολομόναχος, όταν κανείς δεν  
μ' έβλεπε και δεν μπορεί να ξέρει, αν δεν είναι  
εγώ όπως εγώ είμαι εγώ;

- Ωραία, αυτή η ερώτηση θα με φωτίσει.

Γιατί όχι; Έτσι θα τον τσακώσω - τώρα θα δούμε.

(Δυνατά.)

Όταν οι δυο στρατιές χτυπιόντουσαν, πες μου τι  
έκανες εσύ μες στη σκηνή όπου είχες την εξυ-  
πνάδα να κρυφτείς;

ΕΡΜΗΣ

Από ένα χοιρομέρι -

ΣΩΣΙΑΣ

(Κατ' ιδίαν.)

Είναι ο σατανάς αυτοπροσώπως!

ΕΡΜΗΣ

- που ανακάλυφα στο βάθος τη σκηνής, έκοφα  
ένα χοντρό και ζουμερό κομμάτι κι άνοιξα επι-  
δέξια ένα φλασκι κρασί, για να τονώσω λίγο το  
ηθικό μου ενώ μαινόταν γύρω μου η μάχη.

ΣΩΣΙΑΣ

(Κατ' ιδίαν.)

Αυτό ήταν. Τώρα, μπορεί να ανοίξει η γη και  
να με καταπιεί - το ίδιο μου κάνει, γιατί απ' το

φλασκι κανέννας δεν μπορεί να πει, χωρίς να βρει  
όπως τυχαία βρήκα εγώ, το ταιριαστό κλειδί.

(Δυνατά.)

Τώρα το βλέπω, φίλε μου: εσύ είσαι όλος ο Σω-  
σίας που χρειάζεται η γη.

Ακόμα ένας θα ήταν περιττός.

Δεν έχω πρόθεση να γίνω φορτικός και ευχαρί-  
στως υποκλινόμαι μπροστά σου,

μόνο κάνε μου το χατίρι να μου πεις, αφού δεν  
είμαι εγώ ο Σωσίας, τότε ποιος είμαι;

Γιατί, πρέπει να το παραδεχτείς: κάποιος πρέπει  
κι εγώ να είμαι.

ΕΡΜΗΣ

Όταν δεν θα 'μαι πια ο Σωσίας εγώ, ας είσαι  
εσύ, δεν με πειράζει, το δέχομαι.

Αλλά όσο θα είμαι εγώ αυτός, ρισκάρεις το κε-  
φάλι σου, αν κατεβάσεις καμιά πονηρή ιδέα.

ΣΩΣΙΑΣ

Εντάξει εντάξει. Το κεφάλι μου άρχισε κιόλας  
να γυρίζει.

Τώρα, μα την ψυχή μου, βλέπω πώς έχει η κατά-  
σταση, μ' όλο που δεν την συλλαμβάνω εντελώς.

Ωστόσο αυτή η ιστορία πρέπει να τελειώνει και,  
για να ξεμπερδεύουμε, καλύτερα να πάω στη

δουλειά μου.



- Έχε γεια.  
(Πηγαίνει προς το σπίτι.)

ΕΡΜΗΣ

(Τον σπρώχνει πίσω.)  
Τολμάς απατεώνα!  
Θέλεις λοιπόν να σου τσακίσω όλα τα κόκαλα;  
(Τον χτυπάει.)

ΣΩΣΙΑΣ

Δίκαιοι θεοί! Πού είναι η προστασία σας;  
Μήνες θα κάνει η πλάτη μου να γιατρευτεί, ακόμα  
κι αν ο Αμφιτρύων δεν αγγίξει το ραβδί του.  
Εντάξει! Για ν' αποφύγω αυτόν το δαίμονα, γυρί-  
ζω στο στρατόπεδο κι ας με κοιτάζει άγρια αυτή  
η κολασμένη νύχτα. -  
Μπράβο Σωσία, διέπρεφες με την αποστολή σου,  
να δούμε πώς θα σε υποδεχτεί τώρα ο αφέντης  
σου;  
(Βγαίνει.)

ΤΡΙΤΗ ΣΚΗΝΗ

ΕΡΜΗΣ

Επιτέλους! Γιατί δεν ξεκουμπίστηκε πιο γρή-  
γορα;  
Θα είχε γλιτώσει κάμποσες γερές ξυλιές. -  
Όσο για την τιμή ότι τον πέτυχε ενός θεού το  
χέρι ούτε που νοιάστηκε ο βλάκας...  
Όμως τον έδειρα για τα καλά. Μα δεν πειρά-  
ζει - σίγουρα έχει κάνει αρκετά, γι' αυτό, αν  
όχι σήμερα, κάποια στιγμή του άξιζε το ξυλο-  
φόρτωμα.  
Πες ότι το εισέπραξε αναδρομικά.  
Μόνο που ούρλιαζε το κάθαρμα σαν να τον σούβλι-  
ζαν - φτάνει να μη μου ξύπνησε τους εραστές.  
- Τι βλέπω! Έρχεται ο Ζευς.  
Αναχωρεί ο πατέρας των θεών και τον ξεπροβο-  
δίζει τρυφερά η Αλκμήνη, σαν να ήταν ο καλός  
της ο Αμφιτρύων.

## ΤΕΤΑΡΤΗ ΣΚΗΝΗ

Ο Ζεϋς με τη μορφή του Αμφιτρύωνα. Η Χάρις.  
Ο Ερμής.  
Δάδες.

## ΖΕΥΣ

Πες ακριβή μου Αλκμήνη να μαζέψουν τους πυρ-  
σούς.

Αν και φωτίζουν την πιο ελκυστική ομορφιά που  
άνθισε πάνω στη γη, που όμοιά της ούτε οι Ολύ-  
μπιοι δεν έχουν ξαναδεί, όμως - πώς να το πω;  
προδίδουν και τον άνδρα που ήρθε εδώ για χάρη  
της, αγαπημένη.

Καλύτερα να μένει μυστικό ότι ο Αμφιτρύων  
γύρισε στη Θήβα.

Είναι κλεμμένες απ' τον πόλεμο οι στιγμές που πέρα-  
σα εδώ προσφέροντάς τις σαν σπονδή στον έρωτα.  
Μπορεί ο κόσμος να παρεξηγήσει την κλοπή, γι'  
αυτό ας μην υπάρχουν άλλοι μάρτυρες εκτός από  
εκείνη, τη μοναδική, που ήταν η αιτία της.

## ΑΛΚΜΗΝΗ

Αμφιτρύων! Θες να μου φύγεις κιόλας;  
Αχ, τι κουραστική που είναι η δόξα αγαπημένη!  
Θα αντάλλαζα μετά χαράς το διάδημα που κέρ-  
δισες στη μάχη, με δυο βιολέτες, κομμένες απ'  
το χέρι σου έξω από μια καλύβα.

δύο, vs  
βιολέτες

Τι άλλο χρειαζόμαστε πέρα από εμάς τους  
ιδιους;

Γιατί θέλουν να σε φορτώνουν με τόσα περιττά;  
Βασιλική κορόνα, τίτλος στρατηγού;  
Βέβαια, όταν ζητωκραυγάζει ο λαός, και υμνεί  
τα κατορθώματά σου, είναι γλυκιά η σκέψη, πως  
ανήκεις μόνο στην Αλκμήνη.

Μπορεί όμως αυτή η φευγαλέα γλύκα να αποζη-  
μιώσει εκείνο που αισθάνομαι, όταν στην άγρια  
σύγκρουση της μάχης πάντα στοχεύει αυτό το  
στήθος ένα βέλος;

Πόσο έρημο είναι χωρίς εσένα αυτό το σπίτι!  
Πόσο νωθρός μου φαίνεται, όταν είσαι μακριά  
μου, ο κύκλος των ωρών που αργούν να φέρουν  
το πρωί!

Πόσα και πόσα δεν μου κλέβει η πατρίδα!  
Απόψε το κατάλαβα καλά Αμφιτρύων, αυτές  
τις δύο ώρες, τις σύντομες, που ήσουνα δικός  
μου.

## ΖΕΥΣ

Αγαπημένη μου, πώς με τρελαίνεις!  
Όμως ξυπνάει μέσα μου μια ανησυχία, που όσο  
γελοία κι αν σου φανεί, πρέπει να σου την πω.  
Ξέρεις - υπάρχει νόμος για το γάμο, για το συ-  
ζυγικό καθήκον - και ένας άνδρας που του στε-  
ρεί η γυναίκα του τον έρωτα, μπορεί και να τον  
απαιτήσει μέσω δικαστή.

δοτ

κβ.

Αυτός ο νόμος φαρμακώνει τη γλυκιά μου ευτυχία.

εὐλογος  
vs  
φαιδής

Σε σένα, στην καρδιά σου, ακριβή μου, θέλω να οφείλω την όποια εύνοια μου δείχνεις, όχι γιατί υπακούς σε κάποια τυπικότητα, που ίσως σε κάνει να αισθάνεσαι συζυγική υποχρέωση.

Και ξέρεις πώς θα διώξεις τη μικρή αυτή αμφιβολία;

Αν μου ανοίξεις την καρδιά σου και μου πεις ποιον δέχτηκες απόψε: τον σύζυγο με τον οποίο σε δένει ο γάμος, ή τον εραστή;

#### ΑΛΚΜΗΝΗ

Τον σύζυγο ή τον εραστή! Τι λόγια είναι αυτά;

Ο ιερός δεσμός του γάμου μας δεν είναι αυτός που δίνει μόνο σε μένα το δικαίωμα να σε δέχομαι;

Πώς μπορεί ένας νόμος να σε βασανίζει;

Πόσο μάλλον όταν δεν μας περιορίζει, αλλά γκρεμίζει όλα τα εμπόδια που μπορούν να υπάρχουν για τις πιο τολμηρές επιθυμίες μας.

ο νόμος ως  
δυνατότητα

#### ΖΕΥΣ

Αυτό που αισθάνομαι για σένα αγαπημένη μου, απέχει όσο κι ο ήλιος απ' το χρέος του συζύγου. Ξέχνα λοιπόν τον σύζυγο και κάνε διάκριση ανάμεσα σε μένα και σ' εκείνον.

Αυτό το μπέρδεμα είναι εξευτελιστικό και με πληγώνει.

Μου είναι αφόρητη η σκέψη ότι δέχτηκες απλώς εκείνον τον παλικαρά, που είναι ήσυχος πως έχει πάνω σου κάθε δικαίωμα.

Θέλω για σένα, φως μου, να είμαι το πλάσμα το ιδιαίτερο που σε κατέκτησε, γιατί την τέχνη της κατάκτησης είν' οι Ολύμπιοι θεοί που μου τη δίδαξαν.

Ας μην ανακατεύουμε σ' αυτά τον ξιπασμένο αρχιστράτηγο της Θήβας, που για να σπείρει μια μεγάλη δυναστεία, ζήτησε πρόσφατα το χέρι μιας πριγκίπισσας.

Τι λες λοιπόν; Κράτα για εκείνον τον ανόητο την αρετή σου, κι άσε με να κρατήσω εγώ τον έρωτά σου.

τέχνη  
vs  
κατάκτηση  
vs  
έρωτας

εραστής - φαιδής

#### ΑΛΚΜΗΝΗ

Αμφιτρύων! Θα αστείεύεσαι.

Αν σε άκουγε ο λαός να ειρωνεύεσαι τον Αμφιτρύωνα, θα σε περνούσε σίγουρα για κάποιον άλλο, δεν ξέρω ποιον.

Δεν λέω πως δεν κατάλαβα τούτη τη νύχτα την καυτή ότι κι από έναν σύζυγο μπορεί να ξεπροβάλει ο εραστής.

Αλλά μιας κι οι θεοί μου χάρισαν σε σένα και τους δύο, με την καρδιά μου συγχωρώ τον εραστή αν το παράκανε.

#### ΖΕΥΣ

Τότε υποσχέσου μου, ότι αυτή η τρελή γιορτή

της χθεσινής συνάντησής μας δεν θα σου φύγει ποτέ απ' το μυαλό.  
 Ότι δεν θα μπερδέψεις τη θεία νύχτα που απόλαύσαμε ως τα έσχατα, πολυαγαπημένη, με τη συνέχεια της κοινής γαμήλιας ρουτίνας σου.  
 Και ότι θα με σκέφτεσαι ακόμα κι όταν κάποτε επιστρέψει ο Αμφιτρώων;

ΑΛΚΜΗΝΗ

Αν επιμένεις, τι μπορώ να πω;

ΖΕΥΣ

Σ' ευχαριστώ!  
 Δεν το φαντάζεσαι ποια σημασία έχει αυτό για μένα.  
 Και τώρα φεύγω. Το καθήκον με καλεί.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Θέλεις να φύγεις κιόλας αγαπημένε;  
 Δεν θα εξαντλήσεις δίπλα μου αυτή τη σύντομη τη νύχτα που ήδη πετάει μακριά με αμέτρητες φτερούγες;

ΖΕΥΣ

Σου φάνηκε η νύχτα αυτή πιο σύντομη απ' τις άλλες;

ΑΛΚΜΗΝΗ

Αχ!

ΖΕΥΣ

Μικρούλα μου! Η αυγή δεν θα μπορούσε να προσφέρει περισσότερα στην ευτυχία μας.  
 Έχε γεια. Και θα φροντίσω οι άλλες νύχτες να μην κρατήσουν περισσότερο απ' όσο χρειάζεται η γη.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Νομίζω, είναι μεθυσμένος. Κι εγώ το ίδιο.  
*(Βγαίνει.)*

## ΠΕΜΠΤΗ ΣΚΗΝΗ

*Ερμής. Χάρις.*

ΧΑΡΙΣ

*(Κατ' ιδίαν.)*

Αυτό θα πει για μένα τρυφερότητα! Αυτό είναι πίστη!

Να πώς γιορτάζουν δυο συζύγοι που ξανασμίγουν ύστερα από μηνες χωρισμού!

Αλλά εκείνος ο χωριάτης, ο άντρας μου - κι ένα κούτσουρο είναι πιο τρυφερό απ' αυτόν.

ΕΡΜΗΣ

*(Κατ' ιδίαν.)*

Πρέπει να τρέξω να ξυπνήσω πια τη Νύχτα, μην κάνει άνω κάτω ολόκληρο το σύμπαν.

Γιατί η καλή θεά και προξενήτρα κοιμάται ήδη δεκαπέντε ώρες πάνω από τη Θήβα.

Τώρα μπορεί να πάει να ρίξει αλλού τα πέπλα της, πάνω από άλλες ερωτοδουλειές.

ΧΑΡΙΣ

*(Δυνατά.)*

Κοιτάξτε τώρα τον αναίσθητο. Φεύγει.

ΕΡΜΗΣ

Φεύγει κι ο Αμφιτρώων. Να μην τον συνοδεύσω,

Τι θες, να κάθομαι να τεμπελιάζω εδώ, ενώ εκείνος επιστρέφει στο στρατόπεδο;

ΧΑΡΙΣ

Πες κάτι άνθρωπέ μου.

ΕΡΜΗΣ

Σαν τι! Δεν είναι ώρα τώρα.

- Αυτό που ρώτησες, στο είπα, κι ως εδώ. Στο ρόλο αυτό είμαι λακωνικός.

ΧΑΡΙΣ

Άχρηστος είσαι.

Καλή μου, λέει ο κόσμος, αγκάλιασέ με, μη στενοχωριέσαι και δεν ξέρω τι άλλο.

ΕΡΜΗΣ

Τι διάολο σου περνάει απ' το μυαλό;

Ότι θα κάνουμε παιχνίδια για να περνάει η ώρα.

Έντεκα χρόνια γάμου εξαντλούν κάθε συζήτηση.

Άσε που όλα στα έχω πει, εδώ και αιώνες.

ΧΑΡΙΣ

Προδότη, δες τον Αμφιτρώωνα, πόσο είναι τρυφερός - σαν να 'ταν ένας απ' τους πιο απλούς ανθρώπους.

Ντροπή σου, που ένας μεγάλος κύριος του κόσμου σε ξεπερνάει στην αφοσίωση και στη συζυγική αγάπη.

ΕΡΜΗΣ

Αυτοί είναι ακόμα νιόπαντροι, γυναίκα.  
Είναι σε μια ηλικία όπου όλα τους ταιριάζουν.  
Θα 'θελα να μας έβλεπα από μια μεριά εμάς, να  
κάνουμε ό,τι κάνει αυτό το νεαρό ζευγάρι.  
Πολύ θα ταιρίαζε σε δυο γαϊδούρια σιτεμένα, να  
σαλιαρίζουν και να πασπατεύονται.

ΧΑΡΙΣ

Α τον αγροίκο! Κοίτα τι λέει! Γιατί, με βρίσκεις  
άσχημη;

ΕΡΜΗΣ

Δεν λέω αυτό.  
Το χάλι σου το παραβλέπω αν είναι σκοτεινά,  
γιατί δεν φαίνεται.  
Αλλά εδώ έξω σίγουρα θα μαζευόταν κόσμος αν  
με έβαζε ο διάολος να σε χαϊδολογήσω.

ΧΑΡΙΣ

Αχρείε!  
Δεν έτρεξα, αμέσως μόλις ήρθες, στην πηγή;  
Δεν χτένισα ετούτο το μαλλί;  
Δεν φόρεσα φρεσκοπλυμένο ρούχο;  
Και όλα αυτά για να με βρίζεις σα σκυλί.

ΕΡΜΗΣ

Σωστά, φρεσκοπλυμένο ρούχο!

Αν μπορούσες να βγάλεις από πάνω σου το ρού-  
χο που σου έδωσε η φύση, θα προτιμούσα ακόμα  
και μια βρόμικη ποδιά.

ΧΑΡΙΣ

Όταν με ζήτησες σε γάμο, σου άρεσε.  
Τότε ήθελες να το φοράω και στην κουζίνα και  
στο αλώνισμα και στην μπουγάδα.  
Φταίω εγώ αν μου το έφθειρε ο χρόνος;

ΕΡΜΗΣ

Όχι γυναίκα. Αλλά ούτε και μπορώ να το μπα-  
λώσω.

ΧΑΡΙΣ

Πάλιάνθρωπε, δεν σου αξίζει να έχεις μια γυ-  
ναίκα με τιμή και υπόληψη.

ΕΡΜΗΣ

Ας ήσουν λιγότερο γυναίκα με τιμή κι ας μην μου  
τρύπαγες τ' αυτιά με τις αιώνιες γκρίνιες σου.

ΧΑΡΙΣ

Τι; Όστε δεν σου αρέσει που ήμουν πάντα τίμια  
και έχω όνομα καλό;

ΕΡΜΗΣ

Θεός φυλάξοι. Την αρετή σου οφείλεις να τη δια-

τηρήσεις - αλλά σταμάτα να τη διαλαλείς σαν τον  
πραματευτή στους δρόμους και στις αγορές.

ΧΑΡΙΣ

Εσένα θα σου άξιζε μια κωλοπετσωμένη όλο τερτί-  
πια, σαν κάποιες που κυκλοφορούν στη Θήβα.  
Κάποια που να σε πνίγει στα γλυκόλογα ώσπου  
να καταπιείς το κέρατο που θα σου βάλει.

ΕΡΜΗΣ

Όσο γι' αυτό, ψυχή μου, ένα σου λέω: μόνο οι τρε-  
λοί αφήνουν κακές σκέψεις να τους βασανίζουν.  
Εγώ μάλλον ζηλεύω κάθε άντρα που έχει φίλους για  
να τον ξαλαφρώνουν στα καθήκοντα του γάμου.  
Ζει πολλά χρόνια και βλέπει να μεγαλώνουν τα  
παιδιά του.

ΧΑΡΙΣ

Έχεις το θράσος να με προκαλείς;  
Θέλεις να πω το ναι σ' εκείνο τον γλυκό Θηβαίο  
που όλο με γυροφέρνει κάθε βράδυ;

ΕΡΜΗΣ

Ο διάλογος να με πάρει, ναι.  
Μόνο λυπήσου με και μη μου δώσεις ακριβή  
αναφορά.  
Η ευκαιριακή αμαρτία αξίζει πιο πολύ, πιστεύω,  
από την αναγκαστική αρετή. Και πάντα λέω: κα-

λύτερα λιγότερη τιμή στη Θήβα και περισσότερη  
γαλήνη.

Πήγαινε στο καλό, Χάρις, γλυκιά μου! Πρέπει  
να φύγω.

Ο Αμφιτρώων θα κοντεύει στο στρατόπεδο.  
(Βγαίνει.)

ΧΑΡΙΣ

Γιατί μου λείπουνε τα κότσια να τον τιμωρήσω  
αυτόν τον τιποτένιο κερατώνοντας τον;  
Ω Θεοί! Πόσο το μετανιώνω που όλοι με έχουν  
για γυναίκα καθωσπρέπει!

## ΔΕΥΤΕΡΗ ΠΡΑΞΗ

*Είναι πρωί. Έξω από το σπίτι του Αμφιτρώνα.*

### ΠΡΩΤΗ ΣΚΗΝΗ

*Αμφιτρώων, Σωσίας.*

#### ΑΜΦΙΤΡΩΩΝ

Πάψε, απατεώνα, ελεεινέ, παλιάνθρωπε!  
Ανίκανε, μ' αυτά που λες θα καταλήξεις κάποια  
μέρα στην κρεμάλα.  
Μου λείπει μόνο ένα γερό ραβδί για να σε κάνω  
του αλατιού να ξεθυμάνει η οργή μου.

#### ΣΩΣΙΑΣ

Αν θα 'ναι αυτός ο τόνος της κουβέντας, δεν λέω  
τίποτ' άλλο.  
Διατάξτε εσείς και λέω πως ήμουν μεθυσμένος  
ή ονειρευόμουνα.

#### ΑΜΦΙΤΡΩΩΝ

Μα πού ακούστηκε να ξεφουρνίζεις τέτοια πα-  
ραμύθια!



Όπως αυτά που νανουρίζουν τα παιδιά οι παραμάνες.  
Νόμισες ότι θα πιστέψω τις ανοησίες σου;

ΣΩΣΙΑΣ

Προς θεού! Εσείς είστε ο κύριος κι εγώ ο δούλος,  
εσείς θα πείτε και θα κάνετε ό,τι θέλετε.

κύριος/  
δούλος

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Έστω. Θα συγκρατήσω την οργή μου, θα επι-  
στρατέψω πάλι την υπομονή μου για να μου ξανα-  
ναπείς την ιστορία απ' την αρχή.  
Πρέπει να λύσω τον διαολεμένο αυτό γρίφο,  
αλλιώς το πόδι μου δεν το ξαναπατάω στο σπίτι.  
Μπρος, συγκεντρώσου τώρα και δώσε μου ανα-  
φορά λεπτομερή, λέξη προς λέξη.

ΣΩΣΙΑΣ

Όμως, κύριε, επειδή φοβάμαι - με το συμπά-  
θιο- μη σας θίξω, σας ικετεύω, προτού ανοί-  
ξουμε το θέμα, να δώσετε εσείς τον τόνο της  
συζήτησης.

Να σας μιλήσω σύμφωνα με τα πιστεύω μου,  
καταλαβαίνετε, σαν τίμιος άντρας, ή έτσι όπως  
αρμόζει στην αυλή να σας μιλώ;

Να πω ευθέως την αλήθεια, ή να φερθώ σαν άν-  
θρωπος με αγωγή;

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Σταμάτα τις ανοησίες.  
Σε διατάζω να μου μιλήσεις απερίφραστα.

ΣΩΣΙΑΣ

Εντάξει. Αφήστε το σε μένα και θα πάρετε αυτό  
που σας αξίζει.  
Το μόνο που έχετε είναι με ρωτάτε.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Μετά τη διαταγή που σου έδωσα -

ΣΩΣΙΑΣ

Διασχίζοντας τα μαύρα σκότη της κολάσεως, λες  
και η μέρα ήταν θαμμένη χίλιες οργιές βαθιά,  
πήρα το δρόμο για τη Θήβα, βλαστημώντας κι  
εσάς και την καταραμένη διαταγή σας.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Τι είπες κάθαρμα;

ΣΩΣΙΑΣ

Κύριε, την αλήθεια.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Καλά. Συνέχισε. Και όπως περπατούσες - ;

ΣΩΣΙΑΣ

Έβαζα πάντα το ένα πόδι μπρος απ' το άλλο κι  
άφηνά πίσω μου πατημασιές.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Βλάκα! Αν συνάντησες κάποιον θέλω να ξέρω!

ΣΩΣΙΑΣ

Κανέναν, κύριε, μόνο που, με το συμπάθιο, είχε  
μαυρίσει η ψυχή μου από τον τρόμο.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Και όταν έφτασες εκεί ;

ΣΩΣΙΑΣ

Είπα να κάνω λίγη πρόβα στην αναφορά που  
έπρεπε να δώσω, κι είπα στ' αστεία πως το φα-  
νάρι μου ήταν η σύζυγός σας.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Κι όταν τελείωσες - ;

ΣΩΣΙΑΣ

Με διέκοψαν. Τώρα έρχεται το ωραίο.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Σε διέκοψαν; Τι; Ποιος σε διέκοψε;

ΣΩΣΙΑΣ

Ο Σωσίας.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Αυτό, πώς να το εννοήσω;

ΣΩΣΙΑΣ

Πώς να το εννοήσετε;  
Μα την ψυχή μου, πάρα πολλά ρωτάτε.  
Με διέκοψε ο Σωσίας καθώς έκανα πρόβα.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Ο Σωσίας! Ποιος Σωσίας;  
Ποιο άλλο κάθαρμα, που έχει αυτό το όνομα στη  
Θήβα, σε διέκοψε πάνω στην πρόβα;

ΣΩΣΙΑΣ

Ο Σωσίας!  
Ο υπηρέτης σας, αυτός που στείλατε απ' το στρα-  
τόπεδο για να αναγγείλει εδώ τον ερχομό σας.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Εσύ; Μα είναι δυνατόν;

ΣΩΣΙΑΣ

Μάλιστα, εγώ. Ένας Εγώ ενήμερος για κάθε  
μυστικό μας, που 'ξερε για την κασετίνα και το  
κόσμημα, ένας Εγώ φτυστός με αυτόν που τώρα  
σας μιλάει.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Τι παραμύθια!

ΣΩΣΙΑΣ

Αληθινά είναι, κύριε.

Να ανοίξει η γη και να με καταπιεί, αν λέω φέματα.

Εκείνος ο Εγώ είχε έρθει εδώ νωρίτερα από μένα, με άλλα λόγια δηλαδή, εγώ έφτασα εδώ προτού ακόμα φτάσω.

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Τι παραλήρημα είναι αυτό; Τι σαχλαμάρες; Είναι όνειρο; Παραίσθηση; Μεθύσι; Ή μήπως καν αστείο;

## ΣΩΣΙΑΣ

Κύριε, σας μιλάω σοβαρά, κι αν έχετε την καλοσύνη, λόγω τιμής, θα με πιστέψετε.

Σας δίνω όρκο, πως εγώ, που έφυγα μονός απ' το στρατόπεδο, βρέθηκα ξαφνικά διπλός στη Θήβα, πως με αντίκρισα εδώ με γουρλωμένα μάτια, πως ο Εγώ που τώρα στέκεται μπροστά σας, πτώμα απ' την κούραση κι από την πείνα, βρήκε τον άλλο Εγώ, που βγήκε απ' το σπίτι φρέσκος φρέσκος κι ήταν θηρίο ανήμερο, πως και οι δύο αυτοί Εγώ, γεμάτοι ζήλο να εκτελέσουν ο καθένας χωριστά τη διαταγή σας, αμέσως έστησαν καυγά, ώσπου ο Εγώ εγώ αναγκάστηκε να καταφύγει πάλι στο στρατόπεδο, γιατί φέρθηκε ανόητα σαν γάιδαρος.

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Πρέπει να έχω μεγάλη κατανόηση, ανοχή και

αυταπάρνηση, για να επιτρέπω τέτοια λόγια σε έναν υπηρέτη.

## ΣΩΣΙΑΣ

Κύριε, αν νευριάζετε, θα το βουλώσω. Ας πούμε κάτι άλλο.

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Καλά. Συνέχισε λοιπόν. Βλέπεις πως συγκρατιέμαι.

Θα σε ακούσω υπομονετικά μέχρι το τέλος.

Πες μου όμως, σε εξορκίζω στη συνείδησή σου: ό,τι λες πως είναι αληθινό, έχει έστω μια σκιά αλήθειας;

Πώς να το συλλάβω; Πώς να το εννοήσω;

## ΣΩΣΙΑΣ

Θεός φυλάξοι! Κανείς δεν σας το ζήτησε.

Είναι για το τρελοκομείο όποιος μπορεί να πει ότι καταλαβαίνει τίποτα απ' αυτή την ιστορία.

Δεν είναι κάτι που το σμίλεψαν στην πέτρα ή που το χάραξαν στο ξύλο, είναι σαν φάρσα στοιχειωμένη, σαν παραμύθι κάτι.

Κι όμως υπάρχει όπως το φως του ήλιου.

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Αν έχεις πέντε υγιείς αισθήσεις, πώς είναι δυνατόν να το πιστεύεις;

## ΣΩΣΙΑΣ

Μα την ψυχή μου, δυσκολεύτηκα πολύ να το πιστέψω, όπως κι εσείς. Δαιμονισμένος νόμισα πως είμαι, όταν σ' αυτό το μέρος βρήκα εμένα να κάνω σαματά και να με βρίζω απατεώνα.

Στο τέλος όμως παραδέχτηκα πως ήτανε ένας Εγώ φτυστός με μένα.

Λες κι ο αέρας μπρος μου ήταν καθρέφτης, είδα μια ύπαρξη ίδια με τη δική μου, με αυτήν εδώ τη στάση και με το ίδιο ανάστημα - δύο σταλαγματιές νερό δεν μοιάζουν περισσότερο.

Μόνο λιγάκι πιο καλόβολος να ήταν, κι όχι ένας τόσο βλοσυρός παλικαράς, μπορεί να ήμουν κι ευχαριστημένος.

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Τι είμαι καταδικασμένος να ανέχομαι!  
Επιτέλους: μπήκες στο σπίτι, ναι ή όχι;

## ΣΩΣΙΑΣ

Στο σπίτι! Ωραία τα λέτε! Με τι τρόπο;  
Μήπως μου το επέτρεψα; Ή μήπως έπαιρνα από λόγια;  
Μήπως δεν μου απαγόρεψα πεισματικά την είσοδο;

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Πώς; Που να πάρει ο διάβολος!

## ΣΩΣΙΑΣ

Πώς; Με ένα ραβδί, που ακόμα έχω τα σημάδια του στην πλάτη μου.

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Ώστε σε χτύπησαν;

## ΣΩΣΙΑΣ

Και άγρια μάλιστα.

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Ποιος - ποιος σε χτύπησε; Ποιος είχε τέτοιο θράσος;

## ΣΩΣΙΑΣ

Εγώ.

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Εσύ; Ο ίδιος χτύπησες τον εαυτό σου;

## ΣΩΣΙΑΣ

Μα την ψυχή μου, ναι, εγώ!  
Όχι αυτός εδώ ο Εγώ, μα εκείνος ο καταραμένος ο Εγώ έξω απ' το σπίτι, που δέρνει σαν πέντε παλαιστές μαζί.

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Θα σε βρει μεγάλη συμφορά γι' αυτά που λες!

ΣΩΣΙΑΣ

Μπορώ να το αποδείξω, κύριε, αν το επιθυμείτε.  
Μάρτυρα αξιόπιστο έχω τον σύντροφο της ατυχίας μου: την πλάτη μου.

Ο Εγώ που μ' έδιωξε από εδώ, ήταν σε θέση πλεονεκτική απέναντί μου.

Γιατί είχε θάρρος και γυμνασμένα μπράτσα ξιφομάχου.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Εντέλει μίλησες με τη γυναίκα μου;

ΣΩΣΙΑΣ

Όχι.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Όχι! Γιατί όχι;

ΣΩΣΙΑΣ

Αχ - αφού είχα λόγο σοβαρό.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Και ποιος σε ανάγκασε προδότη ν' αμελήσεις το καθήκον σου;

Σκυλί ελεεινό!

ΣΩΣΙΑΣ

Πρέπει να το επαναλάβω είκοσι φορές;

Σας είπα: εκείνος ο Εγώ ο διαολεμένος που φύ-

λαγε την πόρτα, ο Εγώ που απαιτεί να είναι ο μοναδικός εγώ.

Εκείνος ο Εγώ μπροστά στο σπίτι, ο Εγώ με το ραβδί, ο Εγώ που μ' έσπασε στο ξύλο.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Σίγουρα έχει πει σαν κτήνος κι έχει μουλιάσει το ελάχιστο μυαλό του.

ΣΩΣΙΑΣ

Ο διάολος να με πάρει αν ήπια σήμερα μια στάλα παραπάνω απ' τη μερίδα μου.

Πιστέψτε με, παίρνω όρκο στην ψυχή μου.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Μήπως παρακοιμήθηκες βαθιά;  
Μήπως κανένα όνειρο σου 'παιξε αυτή τη φάρσα, και μου την περιγράφεις σαν να 'ναι αληθινή;

ΣΩΣΙΑΣ

Τίποτα, τίποτα απ' όλα αυτά.

Έχω από χτες να κοιμηθώ, ούτε και είχα διάθεση να κοιμηθώ στο δάσος.

Ήμουν απόλυτα νηφάλιος όταν έφτασα.

Απόλυτα νηφάλιος ήταν κι ο άλλος, ο δεύτερος Σωσίας, όταν με ξυλοκόπησε τόσο διεξοδικά.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Σκασμός. Γιατί κουράζω το μυαλό μου;

Είμαι κι εγώ τρελός που ακούω τέτοιες σαχλαμάρες.  
Ανούσιες φλυαρίες, άχρηστοι παραλογισμοί, χωρίς  
καμία λογική και νόημα. Ακολούθησέ με.

ΣΩΣΙΑΣ

(Κατ' ιδίαν.)

Έτσι είναι πάντα.  
Επειδή βγήκαν απ' το στόμα μου είναι φλυαρίες,  
ανάξιες να τις ακούει κανείς.  
Όμως αν έδερναν έναν μεγάλο κύριο, όλοι θα  
πίστευαν πως ήταν θαύμα!

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Πες να μου ανοίξουνε την πόρτα.  
Αλλά τι βλέπω; Έρχεται η Αλκμήνη.  
Θα ξαφνιαστεί, γιατί ασφαλώς δεν με περίμενε  
από τώρα.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΚΗΝΗ  
<sup>αυτὸς</sup>  
<sup>μὴδ'</sup>

Αλκμήνη, Χάρις. Οι προηγούμενοι.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Έλα καλή μου Χάρις. Πάμε να κάνουμε θυσία  
στους Θεούς.  
Θέλω να τους ευχαριστήσω και να τους ικετέψω  
να προστατεύουν πάντα τον σύζυγό μου, που εί-  
ναι ο καλύτερος στον κόσμο.

(Καθώς βλέπει ξαφνικά τον Αμφιτρώνα.)

Θεέ μου! Αμφιτρώων!

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Ελπίζω να μην τρόμαξε η γυναίκα μου γιατί μ'  
αντίκρισε.  
Δεν θέλω να πιστέψω ότι η Αλκμήνη, ύστερα  
από ένα χωρισμό περαστικό, δεν υποδέχεται πιο  
τρυφερά τον Αμφιτρώνα που επιστρέφει.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Γύρισες κιόλας;

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Πώς! Τι ερώτηση είναι αυτή;  
Πραγματικά μου φαίνεται σαν διαφορούμενο ση-

μάδι, ακόμα κι αν έχουν εισακούσει οι θεοί την προσευχή της να γυρίσω.

Αυτό το «γύρισες κιόλας» δεν είναι υποδοχή αντάξια μιας φλογερής αγάπης.

Κι εγώ ο ανόητος, που είχα την ψευδαίσθηση ότι ο πόλεμος με κράτησε πολύ καιρό μακριά της. Μάλλον θα έλεγα ότι άργησα πολύ να επιστρέψω. Αλλά εσύ μου δείχνεις ότι κάνω λάθος και διαπιστώνω με κατάπληξη πως είμαι κάποιος ενοχλητικός που έπεσε απ' τα σύννεφα.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Δεν ξέρω αν -

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Όχι, έτσι είναι, Αλκμήνη.

Με αυτά τα λόγια σου έριξες νερό στη φλόγα του έρωτά μου.

Απ' τη στιγμή που έφυγα μακριά σου δεν κατάδεχτηκες να ρίξεις ούτε ένα φευγάλεο βλέμμα στο ρολόι.

Εδώ δεν έγινε καθόλου αντιληπτό το πέρασμα του χρόνου, και στο παλάτι αυτό, με διασκεδάσεις απολαυστικές, πέρασαν πέντε συναπτά φεγγάρια σαν να ήτανε πέντε στιγμές.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Μου είναι δύσκολο να καταλάβω ακριβέ μου φίλε, πού μπορεί να βασίζεται αυτή η μομφή σου.

Αν με κατηγορείς για την ψυχρότητα μου, νιώθω αμήχανη για το πώς πρέπει να σε ευχαριστήσω. Θυμάμαι χθες, όταν μου παρουσιάστηκες το σουρουπο, ξεπλήρωσα πλουσιοπάροχα με τη θερμή αγκαλιά μου το χρέος για το οποίο με επιπλήτεις.

Αν περισσότερα μπορεί να επιθυμείς ή να απαιτείς, οφείλω να παραδεχτώ την ανεπάρκειά μου: Γιατί σου έδωσα πραγματικά ό,τι είχα και δεν είχα.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Πώς;

ΑΛΚΜΗΝΗ

Και το ρωτάς ακόμα! Χθες βράδυ, όταν γλίστρησες αθόρυβα από πίσω μου, ενώ ύφαινα, και ξαφνικά με φίλησες στο σβέρκο, δεν όρμησα σαν την τρελή στην αγκαλιά σου;

Μπορεί κανείς να δείξει πιο βαθιά χαρά βλέποντας την αγάπη του;

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Τι είναι αυτά που λες;

ΑΛΚΜΗΝΗ

Τι είναι αυτά που με ρωτάς;!

Κι εσύ είχες πλημμυρίσει από ευτυχία, βλέποντας πόσο σε αγαπώ.

Και όταν γέλασα μέσα στα δάκρυα της χαράς μου,  
μου ορκίστηκες κάτι τρομακτικό κι αλλόκοτο.  
Ότι η Ήρα δεν χάρισε ποτέ τόση ευχαρίστηση  
στον Δία.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Αθάνατοι Θεοί!

ΑΛΚΜΗΝΗ

Και όταν η μέρα χάραξε, όλες μου οι ικεσίες δεν  
σε κράτησαν κοντά μου.

Ούτε να βγει ο ήλιος δεν περίμενες.

Φεύγεις λοιπόν, εγώ ξαπλώνω πάλι στο κρεβά-  
τι, η μέρα είναι ζεστή, ο ύπνος δεν με παίρνει,  
είμαι αναστατωμένη, βγαίνω να θυσιάσω στους  
Θεούς - και στο προαύλιο του σπιτιού πέφτω  
πάνω σε σένα!

Πιστεύω ειλικρινά πως μου χρωστάς μια εξή-  
γηση, γιατί η επιστροφή σου με ξαφνιάζει, μου  
φέρνει αμηχανία - το παραδέχομαι.

Αλλά αυτός δεν είναι λόγος να θυμώνεις και να  
μ' επιπλήττεις.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Μήπως σου ανήγγειλε τον ερχομό μου κάποιο  
όνειρο Αλκμήνη;

Μήπως με δέχτηκες στον ύπνο σου και τώρα  
έχεις την ψευδαίσθηση ότι έχεις εκπληρώσει το  
ερωτικό καθήκον σου;

ΑΛΚΜΗΝΗ

Μήπως κανένας δαίμονας κακός σου έκλεψε τη  
μνήμη, Αμφιτρυών;

Μήπως κάποιος θεός έχει θολώσει το ξάστερο  
μυαλό σου και τώρα κοροϊδεύεις της γυναίκας  
σου τον έρωτα και θες να τον απογυμνώσεις από  
κάθε ηθική;

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Τολμάς να ισχυρίζεσαι πως χθες το σούρουπο  
μπήκα κρυφά εδώ μέσα;

Και παιχνιδιάρικα σε φίλησα στο - Διάβολε!

ΑΛΚΜΗΝΗ

Τολμάς να με διαψεύδεις πως χθες το σούρουπο  
μπήκες κρυφά εδώ μέσα;

Και πως επέτρεψες στον εαυτό σου κάθε ελεύθε-  
ρία που μπορεί να δικαιούται ένας σύζυγος;

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Αστείευεσαι.

Λέω να σοβαρευτούμε, γιατί αυτό το αστείο εί-  
ναι άκαιρο.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Εσύ αστείευεσαι.

Λέω να σοβαρευτούμε, γιατί αυτό το αστείο εί-  
ναι χυδαίο και αδιάκριτο.



## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Επέτρεφα στον εαυτό μου κάθε ελευθερία που μπορεί να δικαιούται ένας σύζυγος; Έτσι δεν είπες; -

## ΑΛΚΜΗΝΗ

Φύγε, ουτιδανέ!

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Ουρανό! Τι χτύπημα με βρήκε! Σωσία! Φίλε μου!

## ΣΩΣΙΑΣ

Πρέπει να κοιταχτεί η κυρία, γιατί κάτι δεν πάει καλά εδώ πάνω.

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Αλκμήνη! Για τ' όνομα του Δία! Αναλογίσου ποιες συνέπειες μπορεί να έχει αυτή η συζήτηση. Σύνελθε. Συγκεντρώσου, και θα πιστέψω ό,τι κι αν πεις.

## ΑΛΚΜΗΝΗ

Όποιες κι αν είναι οι συνέπειες, Αμφιτρώων, θέλω να με πιστέψεις. Κι όχι να με νομίζεις ικανή για ένα τόσο αισχρό αστείο. Βλέπεις πως είμαι ήρεμη ν' ακούσω την κατάληξη.

Αν θες στα σοβαρά να με διαφεύσεις κατά πρόσωπο, πώς χθες τη νύχτα είχες έρθει στο παλάτι, κι αν δεν σε τιμωρήσουν αυστηρά οι Θεοί, κάθε άλλη σου χυδαία εξήγηση μου είναι αδιάφορη. Την εσωτερική γαλήνη μου δεν μπορείς να την ταράξεις.

Ούτε τη γνώμη που ελπίζω ότι έχει για μένα ο κόσμος.

Μόνο βαθιά πληγή θα νιώθω μες στο στήθος μου, γιατί ο αγαπημένος μου με πρόσβαλε οικτρά.

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Αχ, άθλια! Τι λόγια είναι αυτά! - μήπως έχεις επινοήσει κι αποδείξεις;

## ΑΛΚΜΗΝΗ

Αποδείξεις; Όλοι οι υπηρέτες του παλατιού είναι μάρτυρές μου. Ακόμα και οι πέτρες που πάτησες, τα δέντρα, τα σκυλιά που τρίβονταν στα γόνατά σου, θα ήταν μάρτυρές μου αν μπορούσαν.

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Όλοι οι υπηρέτες; Δεν είναι δυνατόν!

## ΑΛΚΜΗΝΗ

Θέλεις αμέσως άνθρωπε μυστήριε την πιο ατράνταχτη απόδειξη;

Από ποιον δέχτηρα αυτό εδώ το κόσμημα;

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Το κόσμημα; Κιόλας; Από μένα;

ΑΛΚΜΗΝΗ

Το διάδημα ήταν του Λάβδακου, μου είπες, που έπεσε από το χέρι σου στη μάχη.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Εσύ προδότη! Τι έχεις να πεις γι' αυτά;

ΣΩΣΙΑΣ

Δεν με παρατάτε! Αυτά είναι κόλπα βρόμικα. Το διάδημα είναι εδώ, στα χέρια μου.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Πού;

ΣΩΣΙΑΣ

Εδώ.

(Βγάζει την κασετίνα από την τσέπη του.)

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Είναι ακόμα ανέπαφη η σφραγίδα!  
(Κοιτάζει το κόσμημα της Αλκμήνης.)

Κι ωστόσο - αν δεν με εξαπατούν όλες μου οι αισθήσεις -

(Στον Σωσία.)

Γρήγορα, άνοιξε το κουτί.

ΣΩΣΙΑΣ

Μα την ψυχή μου, είναι άδειο.

Το βούτηξε ο σατανάς.

Το διάδημα του Λάβδακου έγινε καπνός.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Ω, παντοδύναμοι θεοί που εξουσιάζετε τον κόσμο, ποια τιμωρία έχετε ρίξει πάνω μου;

ΣΩΣΙΑΣ

Ποια τιμωρία έχουν ρίξει πάνω σας;

Είστε κι εσείς διπλός.

Και ο Αμφιτρώων με το ραβδί ήταν εδώ κι ειλικρινά σας μακαρίζω που δεν τον -

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Πάψε, αλήτη!

ΑΛΚΜΗΝΗ

(Στη Χάρिता.)

Τι μπορεί να τον τάραξε τόσο πολύ;

Γιατί έμεινε άναυδος και τα έχασε μόλις αντίκρισε αυτό το κόσμημα που δεν του είναι άγνωστο;

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Έχω ακούσει να μιλούν για θαύματα, για εμ-

φανίσεις υπερφυσικές, που έχασαν το δρόμο από  
μιαν άλλη διάσταση.

Σήμερα όμως, το νήμα από τον άλλο κόσμο τυλίγε-  
ται γύρω απ' την τιμή μου και τη στραγγαλίζει.

τιμή

ΑΛΚΜΗΝΗ

(Στον Αμφιτρύωνα.)

Ύστερα από μια τέτοια απόδειξη, φίλε μου ιδιό-  
τροπε, αρνείσαι ακόμα ότι μ' επισκέφτηκες;  
Και ότι ήδη εκπλήρωσα το χρέος μου;

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Όχι. Θέλω όμως να μου διηγηθείς ό,τι συνέβη.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Αμφιτρύων!

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Δεν αμφιβάλλω για όσα λες...  
Δεν γίνεται ν' αμφισβητήσω αυτό το διάδημα.  
Ωστόσο έχω τους λόγους μου να θέλω να μου  
εξιστορήσεις με κάθε λεπτομέρεια τη χθεσινή επί-  
σκεψή μου στο παλάτι.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Φίλε μου, δεν είσαι άρρωστος, ελπίζω;

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Άρρωστος; - Άρρωστος όχι.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Μήπως η έγνοια του πολέμου βάρυνε το κεφάλι  
σου, και θόλωσε την καθαρή σου κρίση; -

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Αυτό είναι αλήθεια. Αισθάνομαι ζαλάδα.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Γιατί δεν ξεκουράζεσαι λιγάκι;

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Άσε, δεν είναι βιαστικό.

Όπως σου είπα, επιθυμώ πριν μπω μέσα στο σπι-  
τι, να ακούσω κάθε λεπτομέρεια για τη χθεσινή  
μου επίσκεψη.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Θα είμαι σύντομη.

Έπεφτε το σούρουπο.

Εγώ καθόμουν στο δωμάτιό μου, ύφαινα κι ονει-  
ρευόμουν με τον ήχο της σαΐτας πως ήμουν στο  
στρατόπεδο, ανάμεσα σε άνδρες σπλισμένους, όταν  
ακούω ξαφνικά ζητωκραυγές στην πόρτα.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Ποιος ζητωκραύγαζε;

ΑΛΚΜΗΝΗ

Οι άνθρωποί μας.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Και μετά;

ΑΛΚΜΗΝΗ

Δεν έδωσα μεγάλη σημασία.  
 Δεν φανταζόμουν ποια χαρά μου ετοίμαζαν οι  
 αθάνατοι, κι έπιασα πάλι το εργόχειρό μου.  
 Μα ξαφνικά μια ανατριχίλα μου διαπέρασε το  
 σώμα.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Ξέρω, ξέρω.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Και βέβαια ξέρεις.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Και μετά;

ΑΛΚΜΗΝΗ

Μετά, μιλήσαμε πολύ, γελάσαμε πολύ και οι ερωτήσεις  
 διασταυρώνονταν και κυνηγούσε η μια την άλλη.  
 Μετά καθίσαμε - και μου αφηγήθηκες με κάθε λε-  
 πτομέρεια τι έγινε στη Φάρισα προχθές.  
 Μου είπες για τον Λάβδακο, και για το πώς  
 βυθίστηκε μες στην αιώνια νύχτα - και για της  
 μάχης κάθε αιματηρό επεισόδιο.  
 Μετά - μου χάρισες το υπέροχο διάδημα που στο  
 ξεπλήρωσα μ' ένα φιλί.

Αφού το κοίταξα πολύ στη φλόγα του κεριού, το  
 έδεσα αμέσως γύρω μου σαν ζώνη που το δικό  
 σου χέρι μού την έσφιξε στο στήθος.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

(Κατ' ιδίαν.)

Μπορεί κανείς να νιώσει το μαχαίρι πιο βαθιά!;

ΑΛΚΜΗΝΗ

Μετά σεβρίσαν το δείπνο, αλλά ούτε εσύ ούτε  
 εγώ ασχοληθήκαμε με το ορτύκι που περίμενε  
 μπροστά μας.  
 Ούτε με το κρασί - είπες στ' αστεία πως ζούσες  
 από το νέκταρ του έρωτά μου, πως είσαι ένας  
 Θεός, και ό,τι άλλο σου έβαζε στο στόμα ο πό-  
 θος ο ασυγκράτητος.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

- μου έβαζε στο στόμα ο ασυγκράτητος!

ΑΛΚΜΗΝΗ

Ναι, ό,τι σου έβαζε στο στόμα. Μετά -λοιπόν-  
 αλλά γιατί είσαι τόσο σκυθρωπός καλέ μου;

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Μετά - λοιπόν;

ΑΛΚΜΗΝΗ

Απ' το τραπέζι σηκωθήκαμε και ύστερα -

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Ύστερα - ;

ΑΛΚΜΗΝΗ

Αφού σηκωθήκαμε απ' το τραπέζι -

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Αφού σηκωθήκατε απ' το τραπέζι -

ΑΛΚΜΗΝΗ

Πήγαμε -

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Πήγατε -

ΑΛΚΜΗΝΗ

Πήγαμε — ξέρεις τώρα!  
Γιατί σου ανέβηκε όλο το αίμα στο κεφάλι;

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Ωωω, το μαχαίρι αυτό μου παίρνει τη ζωή!

αληθής!

Όχι, όχι, άπιστη, δεν ήμουνα εγώ!

Κι όποιος εχθές το σούρουπό τρύπωσε εδώ ως  
Αμφιτρώων, είναι το πιο αισχρό απ' όλα τα κα-  
θήματα!

ΑΛΚΜΗΝΗ

Φρικτέ κι απαίσιε άντρα!

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Γυναίκα άπιστη κι αχάριστη! -

Στο διάβολο η ψυχραιμία, κι εσύ του έρωτα ανάμνηση  
που ώς τώρα μου παρέλυες την αντρική μου κρίση.  
Στο διάβολο κι εσείς, ελπίδες κι ευτυχία, θέλω πια  
μόνο να χορτάσω την οργή μου με εκδίκηση.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Να πας κι εσύ στο διάβολο, άντρα ελεεινέ.

Μου σκίζεται η καρδιά που ξεριζώνω απ' την  
ψυχή μου την αγάπη σου.

Το τέχνασμά σου είναι αισχρό και μ' εξοργίζει.  
Αν είχες βρει μιαν άλλη, αναγκασμένος απ' του  
έρωτα το βέλος, κι αν μου το είχες πει αντρίκεια,  
αυτό θα σ' οδηγούσε γρηγορότερα στο στόχο σου,  
απ' ό,τι η άνανδρή σου πανουργία.

Γι' αυτό κι εγώ θα κόψω όλα τα δεσμά που φυ-  
λακίζουν την άστατη καρδιά σου.

Και πριν ακόμα έρθει ο προάγγελος της νύχτας,  
θα είσαι ελεύθερος απ' όσα σ' εμποδίζουν.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Είναι τόσο αισχρή η απάτη σου, που αυτό είναι  
το λιγότερο που θα μπορούσε ν' απαιτήσει η πλη-  
γωμένη μου τιμή.

Το ότι υπάρχει απάτη, είναι ολοφάνερο, αν και  
δεν συλλαμβάνει ακόμα το μυαλό μου όλο το δί-  
χτυ της πλεκτάνης.

Μάρτυρες όμως θα καλέσω αμέσως κι εκείνοι θα το σχίσουν.

Θα φέρω εδώ τον αδελφό σου, τους στρατηγούς και όλο το στρατό της Θήβας, που ήταν μαζί μου στο στρατόπεδο μέχρι την πρώτη ακτίνα της αυγής. Έτσι θα φτάσω στην καρδιά του αινίγματος, κι αλίμονο -βροντοφωνάζω- σε όποιον με εξαπάτησε.

ΣΩΣΙΑΣ

Κύριε, θέλετε μήπως - ;

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Σιωπή, να μην ακούσω τίποτα.  
Εδώ θα μείνεις και δεν θα το κουνήσεις αν δεν έρθω.

(Βγαίνει.)

ΧΑΡΙΣ

Κυρία, διατάξτε.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Σιωπή, να μην ακούσω τίποτα.  
Και μη με ακολουθείς, θέλω να μείνω μόνη.  
(Βγαίνει.)

ΤΡΙΤΗ ΣΚΗΝΗ<sup>α, β</sup>

Χάρις. Σωσίας.

ΧΑΡΙΣ

Τι τρομερή σκηνή!  
Είναι τρελός αν ισχυρίζεται ότι έμεινε την περασμένη νύχτα στο στρατόπεδο. -  
Τώρα που θα 'ρθει ο αδελφός της, θα το αποδείξει.

ΣΩΣΙΑΣ

Τι σκληρό χτύπημα για τον κύριό μου!  
- Μήπως με περιμένει και μένα κάτι τέτοιο;  
Θα κάνω μια προσπάθεια να την ψαρέψω.

ΧΑΡΙΣ

(Κατ' ιδίαν.)

Τι τρέχει;  
Έχει το θράσος τώρα αυτός να μου γυρνάει την πλάτη μουτρωμένος;

ΣΩΣΙΑΣ

Μα την ψυχή μου, με λούζει κρύος ιδρώτας τώρα που πρέπει να θίξω το ευαίσθητο σημείο.  
Θα προτιμούσα να παραιτηθώ απ' την ανάκριση, στο κάτω κάτω ούτε κρύο ούτε ζέστη θα μου κάνει, αν δεν το εξετάσω εξονυχιστικά. -

Όχι. Κουράγιο, θα κάνω την απόπειρα, πρέπει να μάθω - κι αλίμονό σου, Χάρις!

ΧΑΡΙΣ

Πώς; Με πλησιάζεις κι από πάνω, άχρηστε; Και έχεις την αδιαντροπιά να μου μιλάς ενώ είμαι έξαλλη μαζί σου;

ΣΩΣΙΑΣ

Πες μου, για το θεό, τι έχεις πάθει; Οι άνθρωποι χαιρετιούνται όταν βλέπονται. Γιατί φουντώνεις αμέσως με το τίποτα.

ΧΑΡΙΣ

Τι με το τίποτα; Ποιο τίποτα; Τι εννοείς το τίποτα; Ποιο είναι το τίποτα; Άχρηστο υποκείμενο; Τι θες να πεις;

ΣΩΣΙΑΣ

Για να σου πω την αλήθεια, τίποτα λέω αυτό που λένε τίποτα στην πρόζα και στο στίχο. Κι αυτό το τίποτα είναι σχεδόν τόσο πολύ όσο το τίποτα, αν με καταλαβαίνεις, ή σχεδόν τόσο λίγο. -

ΧΑΡΙΣ

Ήθελα να ΄ξερα τι μου δένει τα χέρια.

Γιατί κάτι με γαργαλάει και δύσκολα κρατιέμαι να μη μπήξω τα νύχια μου στα μάτια σου, για να δεις τι σημαίνει έξαλλη γυναίκα.

ΣΩΣΙΑΣ

Ο θεός να με φυλάει - έπαθε κρίση!

ΧΑΡΙΣ

Τίποτα λες εσύ, ξεδιάντροπε, τον άθλιο τρόπο με τον οποίο έχεις το θράσος να μου φέρεσαι;

ΣΩΣΙΑΣ

Μα πώς σου φέρομαι; Τι συνέβη;

ΧΑΡΙΣ

Τι μου συνέβη; Ορίστε, παριστάνει τον ανίδεο! Τώρα θα μου ισχυριστεί, όπως ο κύριός του, ότι κι αυτός δεν πάτησε το πόδι του στη Θήβα.

ΣΩΣΙΑΣ

Όσο γι' αυτό, μα την ψυχή μου, δεν έχω τι να πω.

Ο σατανάς μας πότισε ένα ποτό που έχει ξεπλύνει απ' το μυαλό μας κάθε κρίση.

ΧΑΡΙΣ

Νομίζεις πως θα μου ξεφύγεις με τέτοια κόλπα;

## ΣΩΣΙΑΣ

Όχι, Χάρις. Στο λόγο μου.

Θα είμαι ψεύτης αν ισχυριστώ ότι εχθές δεν γύρισα στη Θήβα.

Αλλά δεν έχω ιδέα απ' όσα έγιναν, όλα ήταν άνω κάτω στο κεφάλι μου.

## ΧΑΡΙΣ

Λες ότι δεν θυμάσαι πώς μου φέρθηκες, όταν χθες βράδυ εμφανίστηκες στο σπίτι;

## ΣΩΣΙΑΣ

Ο διάλογος να με πάρει - δεν θυμάμαι πιο πολλά απ' το τίποτα!

Πες μου εσύ. Είμαι ένας τίμιος άντρας και το ξέρεις - αν έσφαλα, εγώ ο ίδιος θα 'μαι ο δικαστής μου.

## ΧΑΡΙΣ

Άχρηστο κάθαρμα! Είχαν περάσει τα μεσάνυχτα κι είχε πλαγιάσει από ώρα το βασιλικό ζευγάρι.

Μα εσύ ακόμα τριγυρνούσες στο παλάτι του Αμφιτρύωνα, χωρίς να ρίξεις ούτε μια ματιά στο σπίτι σου.

Έπρεπε τελικά να έρθει σε φάξει η ίδια σου η γυναίκα.

Και πού σε βρίσκω τότε;

Πού σε βρίσκω, ακαμάτη;

Φαρδύ πλατύ σε βρίσκω πάνω σ' ένα μαξιλάρι να κοιμάσαι σάν να 'σουνα στο σπίτι σου.

Κι όταν σε ρώτησα γεμάτη ανησυχία τι συμβαίνει, μου λες πως ήταν διαταγή του Αμφιτρύωνα, να τον ξυπνήσεις έγκαιρα για το ταξίδι, γιατί ήθελε να αναχωρήσει αξημέρωτα απ' τη Θήβα - και άλλα τέτοια ψέματα.

Ούτε μια λέξη τρυφερή δεν βγήκε από τα χείλη σου.

Κι όταν με αγάπη σκύβω να σου δώσω ένα φιλήσού γυρίζεις, κάθαρμα, τα μούτρα σου στον τοίχο και μουγκρίζεις: άσε με, κοιμάμαι!

## ΣΩΣΙΑΣ

Μπράβο, καλέ μου, τίμια Σωσία!

## ΧΑΡΙΣ

Τι; Έχεις το θράσος να παινεύεσαι γι' αυτό; Να καμαρώνεις;

## ΣΩΣΙΑΣ

Μα την ψυχή μου, θα 'πρεπε να μου το εκτιμήσεις.

Είχα φάει σκόρδα, Χάρις, κι ήθελα να σε προφυλάξω απ' την ανάσα μου.

## ΧΑΡΙΣ

Σιγά! Κι εμείς το μεσημέρι σκόρδα φάγαμε.



ΣΩΣΙΑΣ

Μα την ψυχή μου δεν το ήξερα. Άμα έχεις φάει ο ίδιος, δεν μπορείς να το μυρίσεις.

ΧΑΡΙΣ

Δεν θα μου ξεγλιστρήσεις τόσο εύκολα.  
 Η περιφρόνηση με την οποία μου φέρεσαι, αργά ή γρήγορα θα σε εκδικηθεί.  
 Αυτό που μου είπες τα χαράματά με τριβελίζει, δεν μπορώ να το ξεχάσω.  
 Να μη με λένε Χάρι, αν αφήσω ανεκμετάλλευτη, την άδεια που μου έδωσες.

ΣΩΣΙΑΣ

Ποια άδεια σου έδωσα;

ΧΑΡΙΣ

Μου είπες, και είχες σώες τις αισθήσεις, πως λίγο κέρατο δεν θα σε πείραζε, και θα χαιρόσουν μάλιστα, αν πέρναγα την ώρα μου μ' εκείνο τον Θηβαίο, που από καιρό με γυροφέρνει.  
 Εντάξει φίλε μου, θα κάνω ό,τι θέλεις.

ΣΩΣΙΑΣ

Αυτά στα είπε κάποιος άλλος γάιδαρος, και όχι εγώ.  
 Τέρμα τα αστεία. Σ' αυτό εγώ δεν είχα καμία ανάμιξη.

Γι' αυτό σου συνιστώ να κάτσεις φρόνιμα.

ΧΑΡΙΣ

Δεν είμαι σίγουρη αν θα τα καταφέρω.

ΣΩΣΙΑΣ

Σιωπή, έρχεται η Αλκμήνη, η αρχόντισσα.

## ΤΕΤΑΡΤΗ ΣΚΗΝΗ →

Αλκμήνη. Οι προηγούμενοι.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Χάρις! Τι συμφορά με βρήκε, τη δυστυχισμένη;  
Τι μου συνέβη, πες μου; Κοίτα αυτό το κόσμημα.

ΧΑΡΙΣ

Τι κόσμημα είναι αυτό, αρχόντισσά μου;

ΑΛΚΜΗΝΗ

Είναι το διάδημα του Λάβδακου, δώρο βασιλικό  
απ' τον Αμφιτρώνα, και έχει πάνω χαραγμένο  
το όνομά του.

ΧΑΡΙΣ

Αυτό; Αυτό είναι το διάδημα του Λάβδακου;  
Μα εγώ δεν βλέπω πουθενά να λέει: Αμφιτρώων.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Μάτια δεν έχεις κακομοίρα μου;  
Δεν βλέπεις χαραγμένο στο χρυσάφι ένα μέγα-  
λο Άλφα;  
Μπορείς και με το δάχτυλο σου να το νιώσεις.

ΧΑΡΙΣ

Σίγουρα όχι, καλή μου αρχόντισσα. Τρελή είμαι;

Εδώ είναι χαραγμένο ένα άγνωστο μονόγραμμα.  
Εδώ υπάρχει μόνο ένα Ζήτα.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Ένα Ζήτα;

ΧΑΡΙΣ

Ζήτα. Είμαι σίγουρη.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Τότε αλίμονό μου! Αλίμονό μου! Είμαι χαμένη.

ΧΑΡΙΣ

Μιλήστε μου, τι είναι αυτό που τόσο σας ταράζει;

ΑΛΚΜΗΝΗ

Καλή μου Χάρις, πώς να 'βρω λόγια να εξηγή-  
σω το ανεξήγητο;

Γυρίζω στο δωμάτιό μου ταραγμένη, χωρίς να  
ξέρω αν είμαι ξύπνια ή ονειρεύομαι, και συντριμ-  
μένη απ' τον τρελό ισχυρισμό πως κάποιος άλλος  
με επισκέφτηκε.

Και καθώς σκέφτομαι τον πόνο του Αμφιτρώνα  
κι αυτά που μου είπε φεύγοντας, πως θα φω-  
νάξει εδώ τον αδελφό μου - σκέψου! τον αδελ-  
φό μου, για να μαρτυρήσει εναντίον μου - ανα-  
ρωτιέμαι αν έσφαλα κι είναι δική μου η πλάνη,  
γιατί μια πλάνη σίγουρα χλευάζει τον έναν απ' Ερωτ.

χλευάζει = δεν είναι ικανή να κάνει  
τίποτα ή να κάνει.

τους δύο, αφού ούτε εκείνος ούτε εγώ είμαστε ικανοί για απάτη.

Μετά θυμάμαι αυτό το διαφορούμενο αστείο, δεν ξέρω αν τ' άκουσες, που ο Αμφιτρύων ως εραστής κορόιδευε τον σύζυγο Αμφιτρώνα, και νιώθω φρίκη να με κυριεύει και αγωνία κι όλες τις άπιστες αισθήσεις μου να σβήνουν -

Παίρνω, λοιπόν, αυτό εδώ το κόσμημα, τη μόνη ατίμητη, αδιάφευστη εγγύηση που θα μου χρησιμεύσει σαν απόδειξη, θέλω να φέρω το όνομα του αγαπημένου ψεύτη, στα ερωτευμένα χείλη μου συγκινημένη - και αντικρίζω ένα άγνωστο μονόγραμμα.

Σαν κεραυνόπληκτη διαβάζω ένα Ζήτα.

ΧΑΡΙΣ

Τρομερό! Μήπως είχατε κάνει λάθος;

ΑΛΚΜΗΝΗ

Εγώ να κάνω λάθος!

ΧΑΡΙΣ

Στο μονόγραμμα εννοώ.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Ναι, στο μονόγραμμα εννοείς - μάλλον έτσι θα είναι.

ΧΑΡΙΣ

Και λοιπόν - ;

ΑΛΚΜΗΝΗ

Τι και λοιπόν - ;

ΧΑΡΙΣ

Ηρεμήστε. Να δείτε που όλα θα βγουν σε καλό.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Αχ, Χάρις! Χίλιες φορές θα προτιμούσα να σφάλω για τον ίδιο μου τον εαυτό.

Χίλιες φορές αυτή η βαθιά πεποίθηση που ήπια με της μάνας μου το γάλα και μου φωνάζει πως εγώ είμαι η Αλκμήνη, να σβήσει από μέσα μου, να νιώσω σαν μια ξένη, ώστε να αναρωτιέμαι: «Είναι δικό μου αυτό το χέρι; Αυτό το στήθος; Είναι δικό μου αυτό το είδωλο που λάμπει στον καθρέφτη;» παρά να νιώσω εκείνον πιο ξένο από μένα.

Χωρίς τα μάτια μου, θα τον ακούω.

Χωρίς τ' αυτιά μου, θα τον νιώθω.

Πάρε μου την αφή και θα τον αναπνέω.

Πάρε μου μάτια, αυτιά, αφή και όσφρηση, όλες μου τις αισθήσεις, κι άσε μου την καρδιά:

Μου αφήνεις έτσι το όργανο που θα τον εντοπίσει σ' ολόκληρο το σύμπαν.

ΧΑΡΙΣ

Μα φυσικά! Πώς θα μπορούσα να αμφιβάλλω, αρχόντισσά μου.

Μπορεί να κάνει τέτοιο λάθος μια γυναίκα;  
Μπορεί να πιάσει λάθος φόρεμα, λάθος τσούκάλι, αλλά τον άντρα της τον βρίσκει ακόμα και στα σκοτεινά.

Άλλωστε σ' όλους μας δεν παρουσιάστηκε;

Όλη η αυλή τον υποδέχτηκε χαρούμενη, όταν εκείνος εμφανίστηκε στην πύλη.

Κι ήτανε μέρα ακόμα - πάνω από χίλια μάτια πρέπει να είχαν στραβωθεί.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Όμως αυτό το αλλόκοτο μονόγραμμα!

Γιατί δεν πρόσεξα αυτό το άγνωστο σημάδι, που δεν μπορεί να ξεγελάσει καμιάν αίσθηση;

Γιατί δεν το αντιλήφθηκα από την αρχή;

Αν δεν μπορώ, καλή μου Χάρις, να ξεχωρίσω δύο τόσο διαφορετικά αρχικά, πες μου, είναι απίθανο να μην μπορώ να ξεχωρίσω και τους άντρες στους οποίους ανήκουν;

ΧΑΡΙΣ

Είστε σίγουρη, καλή μου αρχόντισσα, δεν είστε;

ΑΛΚΜΗΝΗ

Όσο είμαι σίγουρη για την αγνή ψυχή μου! Για την αθωότητά μου!

Εκτός κι αν ερμηνεύσεις διαφορετικά την αίσθηση που είχα ότι ποτέ δεν ήταν τόσο ωραίος όσο απόψε.

Θα μπορούσα να σκεφτώ πως ήταν το είδωλό του, το πορτραίτο του, ζωγραφισμένο τέλεια από χέρι καλλιτέχνη, πιστό αντίγραφο, ολοζώντανο, αλλά με αύρα θεϊκή.

Βγήκε μπροστά μου ξαφνικά, δεν ξέρω πώς, σαν να ήταν όνειρο, και με πλημμύρισε μια ανείπωτη ευτυχία πρωτόγνωρη, που όμοια ποτέ δεν έχω νιώσει, σαν με πλησίασε αστράφτοντας μέσα στο φωτόστεφανο της δόξας ο μέγας νικητής της Φάρισσας.

Και ήταν αυτός! Ο Αμφιτρύων, των θεών ο γιος! Αλλά ήταν κιόλας τόσο όμοιος μ' εκείνους, που λίγο έλειψε να τον ρωτήσω, αν είχε κατεβεί από τα αστέρια.

ΧΑΡΙΣ

Η φαντασία, αρχόντισσα, το πρόσωπο του έρωτα!

ΑΛΚΜΗΝΗ

Αχ, κι αυτό το διαφορούμενο αστείο του, Χάρις; Πως τάχα έπρεπε να κάνω διάκριση ανάμεσα σ' εκείνον και τον Αμφιτρώνα;

Αν δόθηκα πραγματικά στον Αμφιτρώνα, γιατί ν' αποκαλεί τον εαυτό του εραστή - κλέφτη, που γεύεται λαθραία τον έρωτά μου;

Κατάρρα να με βρει που χαμογέλασα επιπόλαια με αυτό το αστείο, αν πράγματι δεν βγήκε από το στόμα του συζύγου μου.

## ΧΑΡΙΣ

Μη βασανίζεστε με βιαστικές αμφιβολίες.  
 Δεν αναγνώρισε ο Αμφιτρύων τ' όνομά του, όταν  
 του δείξατε σήμερα το κόσμημα;  
 Εδώ ασφαλώς υπάρχει κάποιο σφάλμα.  
 Αν δεν τον ξάφνιασε αυτό το άγνωστο μονόγραμμα,  
 τότε σημαίνει πως το κόσμημα είναι δικό του και  
 ότι χθες μας εξαπάτησε, μας τύφλωσε η τρέλα.  
 Σήμερα όμως όλα είναι όπως πρέπει να είναι.

## ΑΛΚΜΗΝΗ

Κι αν μόνο επιπόλαια το κοίταξε, και επιστρέφει  
 σήμερα με όλους τους στρατηγούς, για να επα-  
 ναλάβει οργισμένος τον ισχυρισμό του, ότι δεν  
 πάτησε ακόμα το κατώφλι του σπιτιού!;  
 Όχι μόνο θα στερηθώ την κάθε απόδειξη  
 Αλλά αυτό το κόσμημα θα είναι απόδειξη ενα-  
 ντίον μου.  
 Τι να του απαντήσω, έτσι όπως είμαι μπερδε-  
 μένη;  
 Πού να κρυφτώ απ' τον πόνο, απ' τον αφανισμό,  
 άμα του δώσει δίκιο η καχυποψία των ανδρών;  
 Δεν πρέπει να παραδεχτώ ότι αυτό δεν είναι το  
 μονόγραμμα του Αμφιτρύωνα;  
 Ότι ένα δώρο με ξένα αρχικά είναι αδύνατον να  
 μου το χάρισε αυτός;  
 Αλλά κι αν ορκιστώ στους δίκαιους θεούς ότι  
 εκείνος μου το χάρισε, πες μου, μπορώ να είμαι

σίγουρη, ότι και τούτο το μονόγραμμα το πήρα  
 από τον ίδιο;

## ΧΑΡΙΣ

Ψυχραιμία. Νάτος ο ίδιος. Τώρα θα λυθεί το  
 αίνιγμα.

## ΠΕΜΠΤΗ ΣΚΗΝΗ →

Zeus, Οι προηγούμενοι;

## ΑΛΚΜΗΝΗ

Κύριε και σύζυγέ μου! Θέλω γονατιστή να σου επιστρέψω αυτό το κόσμημα και ν' αποθέσω στα πόδια σου την πίστη μου μαζί με τη ζωή μου. Αν μου έκανες εσύ αυτό το δώρο, κοίταξέ το καλά, που έχει χαραγμένο το μονόγραμμα ενός ξένου, θα το φιλήσω τρυφερά, θα κλάψω επάνω του. Αν δεν μου το 'δωσες εσύ και με διαφεύσεις, αν το αρνηθείς, η μοίρα μου θα είναι ο θάνατος και τη ντροπή μου θα τη θάψει αιώνια νύχτα!

## ΖΕΥΣ

Υπέροχη ομορφιά μου! Να πάρω αυτό το κόσμημα όταν βλέπω στο χώμα κάτι τόσο ανεκτίμητο; Σήκω επάνω. Σύνελθε. Πες μου τι θέλεις;

## ΑΛΚΜΗΝΗ

Τα λόγια μου σε πρόσβαλαν με την ευθύτητά τους, αλλά ένιωθα αθώα και δυνατή όταν στα είπα. Μόλις όμως αντίκρισα αυτό το άγνωστο αρχικό, άρχισα ν' αμφιβάλλω και για τα πιο βαθιά μου αισθήματα: Θα το πιστέψω – ότι ένας άλλος μ' επισκέφτηκε, φτάνει το στόμα σου να το επιβεβαιώσει.

## ΖΕΥΣ

Γυναίκα εξάισια! Πόσο με ντροπιάζεις! Τι φέμα ξέφυγε από τα χείλη σου; Πώς θα μπορούσε να σε επισκεφτεί ένας άλλος; Ποιος να σε πλησιάσει – εσένα που έχεις χαραγμένο στην ψυχή σου μόνο το όνομα του ενός μοναδικού; Εσύ είσαι μια αγία, ασφαλισμένη από κάθε άλλον άντρα μ' αυτή τη διαμαντένια ζώνη. Κι αυτός ακόμα ο τυχερός που δέχεσαι, σε κρίνει αθώα και αγνή, γιατί όποιος κι αν σε πλησιάσει, θα είναι για σένα πάντα ο Αμφιτρύων.

## ΑΛΚΜΗΝΗ

Αχ, άντρα μου! Ευαρεστήσου να μου πεις: εσύ ήσουν ή δεν ήσουν; Πες μου! Εσύ ήσουν!

## ΖΕΥΣ

Εγώ ήμουν. Κι ας ήταν όποιος ήταν. Ησύχασε. Αυτό που είδες, άγγιξες, σκέφτηκες, ένιωσες, ήμουν εγώ. Ποιος άλλος θα μπορούσε να 'ταν εκτός από εμένα, αγαπημένη; Όποιος κι αν πέρασε ετούτο το κατώφλι, εγώ είμαι πάντα αυτός που δέκτης. Και όποια εύνοια κι αν του χάρισες, τη χάρισες σε μένα και σε ευχαριστώ.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Όχι, καλέ μου Αμφιτρύων, εδώ σφάλλεις.  
Σε αποχαιρετώ λοιπόν για πάντα αγαπημένε -  
ήμουν προετοιμασμένη και γι' αυτό.

ΖΕΥΣ

Αλκμήνη!

ΑΛΚΜΗΝΗ

Αντίο! Αντίο!

ΖΕΥΣ

Τι έχεις στο μυαλό σου;

ΑΛΚΜΗΝΗ

Μακριά, μακριά, μακριά -

ΖΕΥΣ

Αστέρι των ματιών μου!

ΑΛΚΜΗΝΗ

Άσε με, σου λέω.

ΖΕΥΣ

Άκουσέ με!

ΑΛΚΜΗΝΗ

Δεν ακούω τίποτα: δεν θέλω πια να ζήσω, αν  
έχει σπλωθεί αυτό το στήθος.

ΖΕΥΣ

Λατρευτή μου, τι είναι αυτά που λες;  
Τι έγκλημα εσύ η αγία θα μπορούσες να δια-  
πράξεις;

Κι αν χθες σου παρουσιάστηκε ένας δαίμονας,  
κι αν άδειασε επάνω σου όλης της αμαρτίας τη  
λάσπη, βγαλμένη απ' το βυθό της κόλασης, δεν  
σπίλωσε ποτέ το στήθος της γυναίκας μου.

Τι τρέλα είναι αυτή!

ΑΛΚΜΗΝΗ

Μ' εξαπάτησαν αισχρά.

ΖΕΥΣ

Αυτός εξαπατήθηκε, είδωλό μου!

Αυτόν ξεγέλασε η μοχθηρή του τέχνη, όχι εσένα  
και το αλάνθαστο ένστικτό σου!

Όταν σε ένωθε μέσα στην αγκαλιά του, εσύ  
ακουμπούσες το κεφάλι σου στο στήθος του Αμ-  
φιτρώνα.

Όταν ονειρευόταν τα φιλιά σου, εσύ χάιδευες με  
τα χείλη σου το στόμα του Αμφιτρώνα.

Τώρα έχει ένα αγκάθι στην καρδιά του, πιστεψέ με,  
που όλη η τέχνη των Θεών ποτέ δεν θα το βγάλει  
από το στήθος του που φλέγεται από πόθο.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Αχ και να μου τον έριχνε τον άθλιο στα πόδια  
μου ο Ζευς!

Ω, Θεέ μου! Τώρα πρέπει να χωρίσουμε για πάντα.

ΖΕΥΣ

Πιο πολύ μ' έδωσε με σένα το φιλή που του 'δωσες, παρά ο έρωτας που πυρπολεί το στήθος σου για μένα.

Και αν θα μπορούσα, απ' τον ανέμο χορό των ημερών που φεύγουν, να εξαφανίσω από τον ουρανό αυτήν που πέρασε, δεν θα το έκανα, ούτε για τη μακαριότητα του Ολύμπου, ούτε για την αθάνατη ύπαρξη του Δία.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Κι εγώ σε τρεις θανάτους θα προσέφερα το στήθος μου.

Φύγε! Δεν θα με ξαναδείς στα σπίτι σου. Δεν θα με παρουσιάσεις σε καμιά γυναίκα της Ελλάδας.

ΖΕΥΣ

Θά σε παρουσίαζα σε όλους τους αθάνατους, Αλκμήνη, αυτό θα έκανα.

Αν ήμουν ο Ζευς, θα σε οδηγούσα με όλη σου τη λάμψη στην οικογένεια των θεών.

Και όταν θα πλησίαζες τον κύκλο τους, η αιώνια Ήρα θα 'πρεπε να σηκωθεί μπροστά σου, κι η αυστηρή η Άρτεμις εγκάρδια θα σε υποδεχόταν.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Η καλοσύνη σου με πνίγει. Άσε με να φύγω μακριά.

ΖΕΥΣ

Αλκμήνη!

ΑΛΚΜΗΝΗ

Άσε με!

ΖΕΥΣ

Γυναίκα της ψυχής μου!

ΑΛΚΜΗΝΗ

Αμφιτρώων, το άκουσες! Θέλω να φύγω!

ΖΕΥΣ

Θέλεις να δραπετεύσεις απ' αυτή την αγκαλιά;

ΑΛΚΜΗΝΗ

Θέλω, Αμφιτρώων, πρέπει να μ' αφήσεις.

ΖΕΥΣ

Ακόμα κι αν κρυβόσουν σε χώρες μακρινές, στις τρόμερές φυλές που ζουν στην έρημο, στα πέρατα της θάλασσας, θα σε ακολουθούσα.

Θα σε αγκάλιαζα, θα σε φιλούσα και, με δάκρυα, θα σ' έφερνα θριαμβικά και πάλι στο κρεβάτι μου.



ΑΛΚΜΗΝΗ

Αφού το θέλεις έτσι, ορκίζομαι να επικαλεστώ  
όλο το πλήθος των Θεών, τους τρομερούς εκδι-  
κητές της επιορκίας:

Στον τάφο προτιμώ να μπω, παρά να πλησιάσω  
το κρεβάτι σου, όσο αναπνέει αυτό το στήθος.

ΖΕΥΣ

Τον όρκο σου θα σπάσω, γιατί έχω αυτή τη δύ-  
ναμη, και θα σκορπίσω τα κομμάτια του στους  
τέσσερις ανέμους.

Δεν ήτανε θνητός αυτός που σ' επισκέφτηκε, αλλά  
ο Ζευς, ο θεός του κεραυνού.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Ποιος;

ΖΕΥΣ

Ο Ζευς.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Είσαι τρελός, τι λές;

ΖΕΥΣ

Ο Ζευς σου λέω.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Ο Ζευς; Τολμάς, ελεεινέ - ;

ΖΕΥΣ

Ο Ζευς σου λέω, και το επαναλαμβάνω. Αυτός  
και μόνο αυτός σου παρουσιάστηκε την περασμέ-  
νη νύχτα.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Βλάσφημε!

Τολμάς να ρίχνεις την ευθύνη στους θεούς γι' αυτό  
το αίσχος που διαπράχθηκε εις βάρος μου;

ΖΕΥΣ

Αν ρίχνω την ευθύνη στους θεούς γι' αυτό το  
αίσχος;

Μην ξανακούσω να προφέρεις, άμυαλη, μια τέ-  
τοια λέξη.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Μια τέτοια λέξη - ; Δεν ήταν αίσχος - ;

ΖΕΥΣ

Σιωπή σου λέω, σε διατάζω.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Είσαι χαμένος!

ΖΕΥΣ

Αν σε αφήνει ασυγκίνητη η δόξα, να ανεβείς τα  
σκαλοπάτια που οδηγούν στους αθανάτους, εμένα

δεν μ' αφήνει - κι αυτό σε σένα θα το οφείλω.  
 Αν δεν ζηλεύεις την ωραία Καλλιστώ, την άφθα-  
 στη Ευρώπη και τη Λήδα, εγώ, στο λέω, ζηλεύω  
 τον Τυνδάρεω κι εύχομαι γιους σαν τους δικούς  
 του, τους ουράνιους Διόσκουρους.

γίως  
 σαν  
 της  
 Διόσκουρους

## ΑΛΚΜΗΝΗ

Ρώτάς αν τις ζηλεύω την Ευρώπη και την Καλ-  
 λιστώ; Τις εκλεκτές του Δία;  
 Που έχουν δοξαστεί σε όλη την Ελλάδα, και ζουν  
 αθάνατες στο ουράνιο βασίλειο;

## ΖΕΥΣ

Ακριβώς! Αλλά γιατί να τις ζηλέψεις;  
 Εσένα σε χορταίνει η δόξα να έχεις μόνο έναν  
 θνητό στα πόδια σου.

## ΑΛΚΜΗΝΗ

Τι λόγια ανήκουστα είναι αυτά!  
 Πώς θα τολμούσα ακόμα και να το σκεφτώ;  
 Δεν θα 'σβηνα μπροστά στη λάμψη του;  
 Θα ένιωθα ακόμα, αν μ' επισκέφτηκε εκείνος, τη  
 χαρά να πάλλεται σ' αυτό το στήθος ζωή;  
 Αξίζω εγώ μια τέτοια χάρη; Εγώ η αμαρτωλή;

άλλα  
 για την  
 θείο

## ΖΕΥΣ

Αν την αξίζεις ή όχι αυτή τη χάρη, δεν έγκειται  
 σε σένα να το κρίνεις.

Πρέπει να αποδεχτείς το γεγονός ότι αυτός σε  
 τίμησε.  
 Τολμάς, εσύ τυφλή, να υποδείξεις τι θα κάνει εκεί-  
 νος που γνωρίζει των ανθρώπων τις καρδιές;

## ΑΛΚΜΗΝΗ

Αρκετά Αμφιτρυών. Καταλαβαίνω - κι η μεγα-  
 λοφυχία σου με συγκινεί, μου φέρνει δάκρυα.  
 Τα είπες όλα αυτά, το ξέρω, μόνο και μόνο για  
 να μη στενοχωριέμαι.  
 Αλλά οι μαύρες σκέψεις ξαναγυρίζουν στην ψυχή  
 μου.  
 Φύγε, γλυκιά μου αγάπη, φύγε θησαυρέ μου,  
 φύγε να βρεις την ευτυχία σε μιαν άλλη.  
 Και άσε με να κλαίω την υπόλοιπη ζωή μου, που  
 δεν ήταν γραφτό μου να σε κάνω ευτυχισμένο.

## ΖΕΥΣ

Γυναίκα μου αγαπημένη! Πόσο με συγκινείς!  
 Κοίτα λοιπόν αυτό το κόσμημα που έχεις στα  
 χέρια σου!

## ΑΛΚΜΗΝΗ

Ουράνιοι θεοί, φυλάξτε με απ' την τρέλα.

## ΖΕΥΣ

Δεν είναι το όνομά του αυτό; Και χθες δεν ήταν  
 το δικό μου;

Ό,τι συμβαίνει εδώ δεν είναι θαύμα;  
 Σήμερα ακόμα δεν κρατούσα αυτό το διάδημα  
 κλεισμένο σε μια σφραγισμένη κασετίνα;  
 Κι όταν την άνοιξα για να σου το προσφέρω, δεν  
 βρήκα μόνο το αποτύπωμά του στο βελούδο;  
 Δεν το είδα κιόλας να λαμποκοπάει στο στή-  
 θος σου;

ΑΛΚΜΗΝΗ

Αυτό είναι που πρέπει τώρα να πιστέψω; Ο Ζευς;  
 Ο αθάνατος πατέρας των θεών και των ανθρω-  
 πων;

ΖΕΥΣ

Ποιος θα μπορούσε να εξαπατήσει την αλάνθα-  
 στη ζυγαριά των αισθημάτων σου;

Ποιος άλλος θα μπορούσε να παραπλανήσει τη  
 γυναικεία σου ψυχή που όλα τα νιώθει με μεγάλη  
 ευαισθησία, όπως και το ρολόι που αντηχεί αρμο-  
 νικά μέσα στο στήθος σου με κάθε ανάσα;

ΑΛΚΜΗΝΗ

Εκείνος μόνο! Εκείνος!

ΖΕΥΣ

Μόνο οι αθάνατοι μπορούν να σε επισκέπτονται  
 με τέτοια τόλμη όπως αυτός ο ξένος, κι είμαι  
 περηφάνος που έχω τέτοιους ανιζήλους.

Μου αρέσει όταν αναζητούν το δρόμο της καρ-  
 διάς σου οι παντογνώστες.

Μου αρέσει όταν σου παρουσιάζονται οι παντα-  
 χού παρόντες:

Μήπως κι αυτοί, αγαπημένη, δεν πρέπει να γί-  
 νουν Αμφιτρώωνες – να κλέψουν τη μορφή μου,  
 αν λαχταρούν να τους δεχτεί η καρδιά σου;

ΑΛΚΜΗΝΗ

Ναι, μάλλον.  
 (Τον φιλάει.)

ΖΕΥΣ

Ω πλάσμα θεϊκό!

ΑΛΚΜΗΝΗ

Πόσο είμαι ευτυχισμένη!

Και πόσο χαίρομαι, πώς χαίρομαι που είμαι ακό-  
 μα ευτυχισμένη!

Πρόθυμα δέχομαι ακόμα και τον πόνο που μοι  
 προκάλεσε ο Ζευς, αν μείνουν όλα τόσο όμορφα  
 όσο ήταν.

ΖΕΥΣ

Να σου πω τι σκέφτομαι;

ΑΛΚΜΗΝΗ

Τι;

ΖΕΥΣ

Ακόμα κι αν δεν μας φανερωθεί η αλήθεια, κάτι μου λέει μέσα μου -

ΑΛΚΜΗΝΗ

Τι; Με τρομάζεις -

ΖΕΥΣ

Μην ταράζεσαι - κι αν έχεις προκαλέσει το θυμό του;

ΑΛΚΜΗΝΗ

Το θυμό του; Εγώ;

ΖΕΥΣ

Υπάρχει αυτός πραγματικά για σένα;  
Αντιλαμβάνεσαι τον κόσμο, το μεγάλο του έργο γύρω σου;  
Τον βλέπεις στην απόχρωση του δειλινού, όταν πέφτει σιωπηλά μέσα στα δάση;  
Τον ακούς μέσα στο φλοίσβο του νερού και στο μελωδικό κελάηδισμα του αηδονιού;  
Μήπως άδικα σου μιλούν για κείνου τα βουνά, καθώς υψώνονται στον ουρανό;  
Άδικα πέφτουν οι καταρράκτες απ' τα ύψη συντρίβοντας τους βράχους;  
Κι όταν εκεί ψηλά λάμπει ο ήλιος στον ναό του, κι οι φλέβες σου χτυπούν από ευχαρίστηση, και

τον υμνούν όλα τα πλάσματα που δημιούργησε - εσύ δεν κατεβαίνεις στις καρδιάς σου το σκοτάδι για να λατρέψεις ένα είδωλο;

ΑΛΚΜΗΝΗ

Απαίσιε! Τι είναι αυτά που λες;  
Μπορεί κανείς να τον λατρέψει πιο ευλαβικά και πιο αθώα;  
Σβήνει μια μέρα χωρίς να γονατίσω στο βωμό του, ευχαριστώντας τον για τη ζωή μου, και για σένα αγαπημένε;  
Και χθες, στην έναστρο τη νύχτα, δεν έσκυφα ευλαβικά το πρόσωπο μπροστά του, φλεγόμενη από λατρεία που ανέβαινε στον ουρανό, ατμός θυσίας, απ' τον αναβρασμό των αισθημάτων μου;

ΖΕΥΣ

Γιατί έσκυφες το πρόσωπο;  
Μήπως γιατί αναγνώρισες μέσα στον κεράυνό τη λάμψη μια πολύ γνώριμη μορφή;

ΑΛΚΜΗΝΗ

Με τρομάζεις! Πώς το ξέρεις;

ΖΕΥΣ

Ποιος είναι αυτός, που θυσιάζεις στο βωμό του;  
Είναι εκείνος που βρίσκεται πάνω από τα σύννεφα;

Μπορεί να τον συλλάβει το φυλακισμένο σου  
 μυαλό;  
 Μπορεί η αίσθησή σου, μαθημένη στη φωλιά της,  
 να βρει το θάρρος για ν' ανοίξει τα φτερά της  
 να τον φτάσει;  
 Δεν είναι πάντα ο Αμφιτρύων ο θεός σου, αυτός  
 που πέφτεις καταγής και προσκυνάς;

ΑΛΚΜΗΝΗ

Πώς με μπερδεύεις έτσι τη δυστυχισμένη!  
 Μπορεί να είμαι ένοχη για κάτι ασυναίσθητο;  
 Θες να προσεύχομαι στο άσπρο μέτωπο του μάρ-  
 μαρου;  
 Χρειάζομαι χαρακτηριστικά για να τον σκέφτομαι.

ΖΕΥΣ

Βλέπεις; Δεν σου το είπα;  
 Και δεν φαντάστηκες ότι τον εξοργίζει αυτή η  
 ειδωλολατρία;  
 Λες να του αρέσει να στερείται την όμορφη καρ-  
 διά σου;  
 Λες να μη θέλει να νιώσει ο ίδιος τη βαθιά λα-  
 τρεία σου;

ΑΛΚΜΗΝΗ

Και βέβαια θα θέλει.  
 Κάθε αμαρτωλού η λατρεία είναι ικανοποίηση  
 για τους θεούς.

ΖΕΥΣ

Ασφαλώς!

Αν είναι αυτός που χθες κατέβηκε σε σένα, ήρθε  
 για να σε αναγκάσει να τον σκέφτεσαι, και να  
 σ' εκδικηθεί που τον ξεχνάς.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Φρίκη!

ΖΕΥΣ

Μη φοβάσαι.

Δεν θα σε τιμωρήσει περισσότερο απ' όσο σου  
 αξίζει.

Αλλά στο μέλλον πάντα όταν προσεύχεσαι, θα  
 σκέφτεσαι αυτόν που σ' επισκέφτηκε, και όχι  
 εμένα.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Σου ορκίζομαι πώς θα το κάνω!  
 Θυμάμαι ακριβώς πώς ήταν, με κάθε λεπτομέ-  
 ρεια και δεν θα σας μπερδέψω.

ΖΕΥΣ

Αυτό να κάνεις. Αλλιώς διακινδυνεύεις να ξα-  
 νάρθει.

Όποτε αντικρίζεις το μονόγραμμά του που είναι  
 χαραγμένο στο χρυσάφι,  
 θ' αναπολείς με πόθο την επίσκεψή του.

Θα σκέφτεσαι λεπτομερώς ό,τι συνέβη και θα θυμάσαι πόσο ανατρίχιασες μπροστά του.

Και θα θυμάσαι με ποιο αντάλλαγμα σου έδωσε το κόσμημα, πώς σε βοήθησε να τό ζωστεις στο στήθος σου, και τι συνέβη δίπλα στο ορτύκι.

Κι αν σε ενοχλεί ο σύζυγος, πες του ευγενικά να σε αφήσει ήσυχη καμιά ωρίτσα.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Εντάξει. Θα κάνω ό,τι μπορώ για να σε ευχαριστήσω!

Κάθε πρωί μόλις χαράζει η μέρα, θα διώχνω κάθε σκέψη μου για σένα.

Τη νύχτα όμως θα ξεχνώ τον Δία.

ΖΕΥΣ

Κι αν τώρα μέσα σε όλη του τη λάμψη, συγκινημένος απ' την τόση μεταμέλεια που δείχνεις, σου εμφανιζόταν ο αθάνατος ο νεφεληγερέτης!

Πες μου αγαπημένη, πώς θα ένιωθες;

ΑΛΚΜΗΝΗ

Θα ήταν τρομερό!

Γιατί δεν τον σκεφτόμουν περισσότερο, όταν μ' ευλάβεια προσευχόμουν, αφού σου έμοιαζε τόσο πολύ;

ΖΕΥΣ

Δεν είδες ακομα την αθάνατη μορφή του, Αλκμηνη.

Αχ, θα λιώσει από αγαλλίαση<sup>τηρ</sup> μπροστά του η καρδιά σου.

Όταν τον αισθανθείς θα σου φανεί σαν φλόγα – και πάγος ό,τι νιώθεις για τον Αμφιτρώωνα.

Αν άγγιζε τώρα την ψυχή σου κι ύστερα γύριζε στον Όλυμπο, αφήνοντάς σε πίσω, θα ζούσες την απίστευτη εμπειρία να κλαις γιατί είσαι ανήμπορη να τον ακολουθήσεις.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Όχι, Αμφιτρώωνα, αυτά μην τα πιστεύεις.

Αν μπορούσα το χρόνο πίσω να γυρίσω για μία μέρα, να κλειδωθώ στην κάμαρά μου απ' όλους τους θεούς και τους ημίθεους, θα το έκανα ευχαρίστως –

ΖΕΥΣ

Αλήθεια, θα το έκανες;

ΑΛΚΜΗΝΗ

Με όλη μου την καρδιά.

ΖΕΥΣ

(Κατ' ιδίαν.)

Καταραμένη τρέλα που με τραβάς εδώ!

ΑΛΚΜΗΝΗ

Τι είναι; Θύμωσες; Σε στενοχώρησα καλέ μου;

ΖΕΥΣ

Δεν θα 'θελες, ευλαβική μικρή μου, να γλυκιά-  
νεις την αθάνατη ύπαρξή του;  
Θα αρνηθείς σ' αυτόν που κυβερνάει τον κόσμο,  
να ξεκουράσει το κεφάλι του ακουμπώντας το  
στο απαλό σου στήθος;

Ερωτάει  
→

Αχ, Αλκμήνη! Γι' αυτόν κι ο Όλυμπος είναι έρη-  
μος αν λείπει ο έρωτας.

Τι να την κάνει η καρδιά του, η φλεγόμενη απ-  
τον πόθο, τη λατρεία των θνητών που προσκυ-  
νούν ευλαβικά στο χώμα;

Εκείνος θέλει να αγαπούν αυτόν, όχι το είδωλό του.  
Τυλιγμένος μέσα σε αιώνια πέπλα θέλει να κα-  
θρεφτίζεται ο ίδιος μέσα σε μια ψυχή.

Να βλέπει το είδωλό του στα δάκρυα της από-  
λαυσης.

Αγαπημένη, σκέψου πόση χαρά απέραντη σκορ-  
πίζει εκείνος σε ουρανό και γη:

Αν σε προόριζε η μοίρα να ξεπληρώσεις όσα του  
χρωστάει η πλάση μ' ένα μοναδικό χαμόγελο,  
εσύ θα το - ;

Όχι, δεν το χωράει ο νούς μου - Δεν θέλω ούτε  
να το σκέφτομαι -

ΑΛΚΜΗΝΗ

Ποια είμαι εγώ που θα 'χω αντίρρηση για τις  
μεγάλες αποφάσεις των θεών, αν ήμουν η εκλε-  
κτή για ένα τόσο ιερό καθήκον;

Αυτός που με έπλασε, αυτός με εξουσιάζει.  
Ωστόσο -

ΖΕΥΣ

Ναι;

ΑΛΚΜΗΝΗ

Αν είχα την επιλογή -

ΖΕΥΣ

Αν είχες - ;

ΑΛΚΜΗΝΗ

Την επιλογή, θα του αφιέρωνα όλο το σεβασμό  
μου, κι όλο τον έρωτά μου σε σένα, Αμφιτρύων.

ΖΕΥΣ

Κι αν ήμουν εγώ εκείνος ο Θεός;

ΑΛΚΜΗΝΗ

Εσύ - ; Θα με τρελάνεις!

Αν είσαι εσύ εκείνος ο θεός - δεν ξέρω - αν πρέ-  
πει να σε προσκυνήσω ή αν δεν πρέπει.

Είσαι ο θεός μου; Είσαι;

ΖΕΥΣ

Εσύ θα αποφασίσεις. Είμαι ο Αμφιτρύων.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Ο Αμφιτρύων -

## ΖΕΥΣ

Για σένα, ναι, ο Αμφιτρύων.

Αλλά σε ερωτώ: αν ήμουν εγώ εκείνος ο θεός, που ερωτευμένος κατέβηκε για χάρη σου απ' τον Όλυμπο - πώς θα του φερόσουν;

## ΑΛΚΜΗΝΗ

Αν ήσουν εσύ πολυαγαπημένο μου εκείνος ο θεός - τότε δεν θα 'ξερα πού είναι ο Αμφιτρύων μου. Θα σε αναζητούσα όπου κι αν πήγαινες, ακόμα κι αν κατέβαινες στον Άδη όπως η Ευρυδίκη.

## ΖΕΥΣ

Ναι, αν δεν ήξερες πού είναι ο Αμφιτρύων. Κι αν τώρα σου εμφανιζόταν ο Αμφιτρύων;

## ΑΛΚΜΗΝΗ

Αν τώρα - ο Αμφιτρύων - γιατί με βασανίζεις; Πώς γίνεται να μου εμφανιστεί ο Αμφιτρύων, όταν κρατώ τον Αμφιτρύωνα στην αγκαλιά μου;

## ΖΕΥΣ

Δεν θα μπορούσες όμως να κρατάς τον Δία στην αγκαλιά σου, με την ψευδαίσθηση πως είναι ο Αμφιτρύων;

Γιατί να σε ξαφνιάσουν τότε τα αισθήματά σου; Αν σε κρατούσε τώρα ο θεός στην αγκαλιά του, κι αίφνης εμφανιζόταν ο Αμφιτρύων, πώς θα αντιδρούσε η καρδιά σου;

## ΑΛΚΜΗΝΗ

Αν με κρατούσε τώρα ο θεός στην αγκαλιά του - κι εμφανιζόταν αίφνης ο Αμφιτρύων - ναι - θα 'νιωθα μεγάλη λύπη και θα ευχόμουν εκείνος να ήταν ο θεός - κι εσύ για μένα πάντα αυτό που είσαι: ο Αμφιτρύων.

## ΖΕΥΣ

Γλυκό μου λατρεμένο πλάσμα, που για την ύπαρξή σου, εγώ ο μακάριος μακαρίζω τον εαυτό μου! Ταιριάζεις τόσο απόλυτα στη θεία σύλληψη: στο σχήμα, στις αναλογίες, στη χορδή και τον παλμό. Αιώνες τώρα έχει να βγει κάτι παρόμοιο απ' το χέρι μου.

## ΑΛΚΜΗΝΗ

Αμφιτρύων!

## ΖΕΥΣ

Ησύχασε, ησύχασε! Το τέλος θα 'ναι ο δικός σου θρίαμβος.

Ο θεός αδημονεί να σου αποκαλυφθεί, και πριν ακόμα οι στρατιές των άστρων διασχίσουν το πεδίο της νύχτας, το στήθος σου θα ξέρει για ποιον φλέγεται.

Σωσία!

## ΣΩΣΙΑΣ

Κύριε!



## ΖΕΥΣ

Πιστέ μου υπηρέτη!  
 Θέλω να μείνει αξέχαστη για πάντα αυτή η μέρα  
 που η Αλκμήνη τρυφερά ξανάσμιξε μαζί μου!  
 Πήγαινε στο στρατόπεδο και όπου αλλού νομίζεις,  
 να ανακοινώσεις μια λαμπρή γιορτή και να  
 καλέσεις κόσμο.  
 (Βγαίνουν κι οι δύο.)

## ΕΚΤΗ ΣΚΗΝΗ

Χάρις. Σωσίας.

## ΧΑΡΙΣ

(Κατ' ιδίαν.)

Τι ήταν αυτό που άκουσα η καταραμένη;  
 Ήταν θεοί του Ολύμπου εκείνοι οι δύο;  
 Κι αυτός εδώ που παριστάνει τον Σωσία, να' ναι  
 κι αυτός ένας απ' τους αθάνατους;  
 Ο Απόλλων, ο Ερμής, ο Γανυμήδης;

## ΣΩΣΙΑΣ

(Κατ' ιδίαν.)

Ο θεός του κεραυνού ήταν! Ο Ζευς.

## ΧΑΡΙΣ

(Κατ' ιδίαν.)

Ηλίθια! Ντροπή σου! Πώς του φέρθηκες έτσι!

## ΣΩΣΙΑΣ

(Κατ' ιδίαν.)

Μα την ψυχή μου κι ο άλλος δεν τα πήγε άσχημα.  
 Έδειξε πως είναι άντρας κι υπερασπίστηκε σαν  
 πάνθηρας το αφεντικό του.

## ΧΑΡΙΣ

(Κατ' ιδίαν.)

Ποιος ξέρει όμως, μπορεί να κάνω λάθος. Πρέπει να τον φαρέψω.

(Δυνατά.)

Έλα, Σωσία, ας κλείσουμε κι εμείς ειρήνη.

ΣΩΣΙΑΣ

Άλλη φορά. Δεν είναι ώρα τώρα.

ΧΑΡΙΣ

Και για πού το 'βαλες;

ΣΩΣΙΑΣ

Πάω να καλέσω στρατηγούς.

ΧΑΡΙΣ

Χάρισε μου μόνο δυο λόγια, άντρα μου.

ΣΩΣΙΑΣ

Άντρα σου - ; Πολύ ευχαρίστως.

ΧΑΡΙΣ

Άκουσες μήπως ότι χθες το σούρουπο, δύο θεοί του Ολύμπου εμφανιστήκαν στην κυρά μου και στην πιστή της υπηρέτρια;  
Ότι ήρθε εδώ ο Ζευς, ο άρχοντας του ουρανού και ότι τον συνόδευε ο ακτινοβόλος Φοίβος;

ΣΩΣΙΑΣ

Ναι, αν είναι αλήθεια, ομολογώ ότι το άκουσα. Αυτά τα ζευγαρώματα πάντα τα σιχαινόμουν.

ΧΑΡΙΣ

Τα σιχαινόσουν; Και γιατί; Δεν το περίμενα -

ΣΩΣΙΑΣ

Γιατί είναι σαν να ζευγαρώνει άλογο με γαϊδούρι.

ΧΑΡΙΣ

Άλογο με γαϊδούρι!  
Ένας Θεός και μια βασίλισσα!

(Κατ' ιδίαν.)

Ετούτος σίγουρα δεν είναι από τον Όλυμπο!

(Δυνατά.)

Μάλλον θ' αστείευεσαι με τη φτωχή σου σκλάβαι Θρίαμβος, σαν αυτόν που ζήσαμε, ποτέ δεν ξανακούστηκε στη Θήβα.

ΣΩΣΙΑΣ

Εμένα πάντως δεν μου βγήκε σε καλό.  
Θα προτιμούσα ένα μέτριο ρεζίλημα, από τ' ανα-

θεματισμένα τρόπαια, που ακόμα έχω στην πλάτη μου.

Τώρα όμως βιάζομαι.

ΧΑΡΙΣ

Αυτό που ήθελα να πω -  
Ποιος ονειρεύτηκε ποτέ πως θα δεχόμασταν παρόμοιους επισκέπτες;  
Ποιος θα το πίστευε πως δύο αθάνατοι θα κρύβονταν στα μίζερα κορμιά δύο ανθρώπων;  
Έπρεπε να τους δείξουμε την πιο καλή πλευρά μας που την κρατήσαμε απερίσκεπτα κρυφή.

ΣΩΣΙΑΣ

Αυτό, μα την ψυχή μου, θα μου άρεσε.  
Γιατί ήσουν τόσο τρυφερή μαζί μου σαν αγριόγατα.  
Πρέπει ν' αλλάξεις.

ΧΑΡΙΣ

Δεν ήξερα ότι σε πρόσβαλα.  
Ότι έκανα κάτι παραπάνω από συνήθως -

ΣΩΣΙΑΣ

Δεν με πρόσβαλες; Να με κρεμάσουν, αν σήμερα δεν σου άξιζε να σε ξυλοφορτώσω, όπως ποτέ δεν ξυλοφόρτωσα γυναίκα.

ΧΑΡΙΣ

Σήμερα; Τι έγινε σήμερα;

ΣΩΣΙΑΣ

Και το ρωτάς μαίμου;  
Δεν είπες πως θα τα 'φτιαχνες με κείνο τον Θηβαίο, αυτόν που έδιωξα με τις κλωτσιές από το σπίτι;  
Εσύ δεν μου υποσχέθηκες ένα ζευγάρι κέρατα και μου 'δωσες αδιάντροπα τον τίτλο του κερατά;

ΧΑΡΙΣ

Το έκανα στα αστεία!

ΣΩΣΙΑΣ

Στα αστεία, ναι!  
Άλλη μία φορά αν κάνεις τέτοια αστεία, θα σου τσακίσω τα πλευρά - να μη με λεν' Σωσία -

ΧΑΡΙΣ

Θεοί! Τι μου συμβαίνει;

ΣΩΣΙΑΣ

Ακούς εκεί το κάθαρμα!

ΧΑΡΙΣ

Μη με κοιτάζεις τόσο αγριεμένος!  
Νιώθω να κόβεται στα δύο η καρδιά μου!

ΣΩΣΙΑΣ

Φτού σου, ντροπή σου, βέβηλη γυναίκα - να κοροϊδεύεις έτσι το ιερό καθήκον σου του γάμου!

Να το σκεφτείς καλά πριν ξανακάνεις τέτοια  
αμαρτία - κι όταν γυρίσω να' χεις έτοιμα λου-  
κάνικα με λάχανο.

ΧΑΡΙΣ

Ό,τι ζητήσεις.

Γιατί διστάζω ακόμα; Τι περιμένω;  
Αυτός δεν είναι; Αυτός δεν είναι;

ΣΩΣΙΑΣ

Αν είμαι εγώ;

ΧΑΡΙΣ

Σε προσκυνώ.

ΣΩΣΙΑΣ

Τι έπαθες;

ΧΑΡΙΣ

Πέφτω στο χώμα συντριμμένη και σε προσκυνώ.

ΣΩΣΙΑΣ

Είσαι με τα καλά σου;

ΧΑΡΙΣ

Αχ, είσαι εσύ! Ναι, είσαι εσύ!

ΣΩΣΙΑΣ

Ποιος είμαι εγώ;

ΧΑΡΙΣ

Μα γιατί δεν μου αποκαλύπτεσαι;

ΣΩΣΙΑΣ

Λύσσαξαν όλοι σήμερα;

ΧΑΡΙΣ

Μεσ στων ματιών σου την οργή, είδα τον λαμπε-  
ρό Απόλλωνα.

ΣΩΣΙΑΣ

Εγώ ο Απόλλων; Σου έχει στρίψει εντελώς;  
Ο ένας με βλέπει σαν σκυλί, ο άλλος σαν θεό;  
Εγώ είμαι, ο Σωσίας, ο παλιός και γνώριμός  
σου γάιδαρος.  
(Βγαίνει.)

ΧΑΡΙΣ

Ο Σωσίας; Ο παλιός και γνώριμός μου γάιδαρος;  
Κάθαρμα, τώρα που το κατάλαβα, περίμενε να  
δεις λουκάνικο το βράδυ.  
(Βγαίνει.)

## ΤΡΙΤΗ ΠΡΑΞΗ

### ΠΡΩΤΗ ΣΚΗΝΗ

#### ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Πόσο αποκρουστικά μου είναι τα πρόσωπα όλων αυτών των στρατηγών.

Μου έδωσαν συγχαρητήρια για τη νίκη μου στη μάχη, κι εγώ με τη σειρά μου έπρεπε να τους αγκαλιάσω έναν έναν, ενώ από μέσα μου τους έστελνα στο διάβολο.

Κανένας απ' αυτούς δεν είναι άξιος να του ανοίξω την καρδιά μου.

Να κλέβεις ένα κόσμημα από μια σφραγισμένη κασετίνα, δεν είναι απίθανο -

κάθε ταχυδακτυλουργός μπορεί να αρπάξει κάτι μέσα από τα χέρια μας.

Αλλά να κλέβεις από έναν άνδρα τη μορφή, και να εκπληρώνεις στην εντέλεια τα συζυγικά καθήκοντά του - αυτό είναι καθαρή δουλειά του Σατανά.

Σε σπίτια φωτισμένα με κεριά, κανείς, με σώες τις αισθήσεις του, δεν μπέρδεψε ποτέ τους φίλους του.

Μάτια βγαλμένα από τις κόγχες τους κι ακουμπισμένα στο τραπέζι, μέλη κομμένα απ' το κορμί,

Σατανά  
Σατανά

ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΚΗΝΗ

Ο Ερμής στο μπαλκόνι. Ο Αμφίτροβος.

ΕΡΜΗΣ

(Κατ' ἄδαν.)

Το ότι σε ακολούθησα, πατέρα Δία, σε αυτή την ερωτοδόρυξεία στη γη, ήταν πραγματικό δέλημα φίλιος του Ερμή.

Αυτόσο, μα τη Ζτύρα, πάητω θανάσιμα.

Το ότι ξεγέλασα για κακά εκείνη τη στιγμή- μένη υπηρέτρια πως είμαι ο άντρας της, δεν θα λέγα πως ή εθουσίασε.

Θα αναζητήσω τίονος μου κάποια ψυχολογία και θα σρεάκνω εκείνον τον ζηλιάρη άνδρτο.

ΑΜΦΙΤΡΥΟΝ

Γιατί κλειδώνουν μέσα μεσημέρι αυτή την πόρ-

τα;

ΕΡΜΗΣ

Χτύπησε κάποιος;

ΑΜΦΙΤΡΥΟΝ

Εγώ.

ΕΡΜΗΣ

Ποιος εγώ;

δάχτυλα, αυτή, κρυμμένα σε κουτιά, θα ήταν αρκετά για να αναγνωριστεί ένας σούλυος.

Όλοι οι σούλυοι θα πρέπει στο εής να σημάδευ-  
ονται, θα πρέπει να κρεμούν κουδούνια στο λαι-  
μό τους σαν κριάρια.

Όπως εκείνη είναι τόσο ανίκανη για άλλη όσο  
τα περισσότερα της.

Πιο εύκολα θα μπορούσα να πιστέψω πως είναι  
αθώος ένας αλήτης που αξίζει την κρέμαλα, παρά  
να φανταστώ πως με ατακτσηο η γυναικία μου.

Είναι σρελή. Άνδρτο, μόλις χαράξει θα πρέπει ατε-  
σως να καλέσω τους γιάρπους.

As είχα μόνο μια ευκαιρία να συμπιλιωθώ μαζί  
της.

*Handwritten notes:*  
αδύ  
αδύ

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Έλα, άνοιξε!

ΕΡΜΗΣ

Ν' ανοίξω! Βλάκα!

Ποιος είσαι εσύ που κάνεις τόση φασαρία και μου μιλάς με τέτοιο τρόπο;

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Να πιστέψω ότι δεν με αναγνωρίζεις;

ΕΡΜΗΣ

Να το πιστέψεις, γιατί γνωρίζω τον καθένα που αγγίζει αυτό το πόμολο.

- Κι αν τον γνωρίζω λέει;!

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Έφαγε όλη η Θήβα σήμερα τρελόχορτο, κι έχασε το μυαλό της;

Σωσία! Εεε, Σωσία!

ΕΡΜΗΣ

Σωστά, Σωσία!

Έτσι με λένε. Φωνάζει ο αχρείος το όνομα μου, λες και φοβάται πως θα το ξεχάσω.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Δίκαιοι Θεοί! Άνθρωπε! Δεν με βλέπεις;

ΕΡΜΗΣ

Ολόκληρο. Τι τρέχει;

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Εσύ πες μου, τι τρέχει; Αλήτη!

ΕΡΜΗΣ

Και τι δεν τρέχει; Πες μου πρώτα εσύ και θα σου απαντήσω.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Βρωμόσκυλο, περίμενε να ανεβώ εκεί πάνω, και θα σου μάθω πώς να μου μιλάς!

ΕΡΜΗΣ

Χο χο! Για δες έναν παλικαρά της συμφοράς. Φίλε μου, μη συγχύζεσαι.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Δαίμονα!

ΕΡΜΗΣ

Ψυχραιμία.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Εεεεε! Δεν είναι κανείς σ' αυτό το σπίτι;

ΕΡΜΗΣ

Φίλιππε! Χαρμίων! Πού είσαστε;

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Υπουλε, προδότη!

ΕΡΜΗΣ

Εγώ οφείλω να σ' εξυπηρετήσω.  
Κάνε όμως λίγη υπομονή ώσπου να έρθουν.  
Αλλά αν τολμήσεις να αγγίξεις πάλι αυτό το  
ρόπτρο, θα στείλω κάποιους να σου δώσουν ένα  
μάθημα.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Τι θράσος! Ο αδιάντροπος!  
Αυτός που του 'χω δώσει αμέτρητες κλωτσιές, που  
αν μου έρθει η όρεξη μπορώ να τον σταυρώσω.

ΕΡΜΗΣ

Λοιπόν; Τελείωσες; Με κοίταξες καλά;  
Με ζύγισες καλά, με εξέτασες εξονυχιστικά με  
τ' άγριά σου μάτια;  
Κοίτα πώς τα γουρλώνει!  
Αν δάγκωναν τα βλέμματα, θα μ' είχε κάνει  
κομματάκια.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Σωσία, τρέμω κι ο ίδιος όταν σκέφτομαι, τι πρό-  
κειται να πάθεις μ' αυτά που λες, τι βούρδουλας  
σε περιμένει.  
- Έλα, κατέβα κι άνοιξέ μου.

ΕΡΜΗΣ

Επιτέλους!

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Μη με αφήσεις να περιμένω άλλο, είναι επείγον.

ΕΡΜΗΣ

Θα μάθω εντέλει τι επιθυμείς!  
Ζητάς να σου άνοιξω αυτή την πόρτα;

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Ναι.

ΕΡΜΗΣ

Εντάξει, θα μπορούσες να το ζητήσεις πιο ευ-  
γενικά.  
Ποιον ζητάς;

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Ποιον ζητάω;

ΕΡΜΗΣ

Ποιον ζητάς. Διάβολε! Είσαι κουφός;  
Σε ποιον συγκεκριμένα θέλεις να μιλήσεις;

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Σε ποιον θέλω να μιλήσω;  
Σκυλί! Θα σου τσακίσω όλα τα κόκαλα με τις  
κλωτσιές όταν θα μπω στο σπίτι.



ΕΡΜΗΣ

Φίλε μου, ξέρεις κάτι; Σε συμβουλεύω να πηγαίνεις.

Μου 'πρηξες το συκώτι. Τράβα από δω και δίνε του.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Αχρείε, θα σου δείξω εγώ τι κάνουν σ' έναν δούλο, που τολμάει να κοροϊδέψει τον αφέντη του.

ΕΡΜΗΣ

Τον αφέντη του;  
Εγώ να κοροϊδέσω τον αφέντη μου; Εσύ είσαι ο αφέντης μου;

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Τώρα ακούω κι από πάνω πως με αμφισβητεί.

ΕΡΜΗΣ

Γνωρίζω μόνο έναν αφέντη, και αυτός είναι ο Αμφιτρύων.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Κι εγώ ποιος άλλος είμαι;  
Δεν είμαι ο Αμφιτρύων, στραβούλιακα, που μπέρδεψες τη μέρα με τη νύχτα.

ΕΡΜΗΣ

Ο Αμφιτρύων;

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Ο Αμφιτρύων, σου λέω.

ΕΡΜΗΣ

Χα Χα! Θηβαίοι, ελάτε εδώ.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Να ανοίξει η γη και να με καταπιεί. Τι εξευτελισμός!

ΕΡΜΗΣ

Δεν μου λες φίλε μου: σε ποια ταβέρνα τα κοπάνισες;

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Ουρανοί!

ΕΡΜΗΣ

Τι ήπιες; Μούστο ή παλιό κρασί;

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Θεοί!

ΕΡΜΗΣ

Γιατί δεν έπινες άλλο ένα ποτηράκι;  
Μπορεί έτσι να νόμιζες πως είσαι ο Φαραώ.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Είμαι χαμένος.

ΕΡΜΗΣ

Λοιπόν, νεαρέ μου, σε λυπάμαι. Πήγαινε ρίξε  
έναν υπνάκο.

Εδώ μένει ο Αμφιτρώων, ο αρχιστράτηγος της  
Θήβας.

Σταμάτα να ενοχλείς την ησυχία του.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Τι; Μέσα στο σπίτι είναι ο Αμφιτρώων;

ΕΡΜΗΣ

Ναι. Μέσα σ' αυτό το σπίτι. Εκείνος κι η Αλ-  
κμήνη.

Πήγαινε, σου το ξαναλέω, και μην σκεφτείς άλλη  
φορά να ενοχλήσεις τους δύο ερωτευμένους, για-  
τί θα κατεβεί ο ίδιος και θα σε τιμωρήσει για  
το θράσος σου.

(Βγαίνει.)

ΤΡΙΤΗ ΣΚΗΝΗ

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Τι χτύπημα με βρήκε τον δυστυχημένο!

Με αφάνισε, είμαι χαμένος.

Είμαι ήδη πεθαμένος, κι η χήρα μου παντρεύτη-  
κε άλλον άντρα.

Πρέπει να πάρω αμέσως μιαν απόφαση:

Να διαλαλήσω στον κόσμο τη ντροπή, που χτύ-  
πησε το σπίτι μου, ή να την αποσιωπήσω;

Μπα! Τίποτα δεν θα λυπηθώ.

Απ' όλα αυτά που βασανίζουν το μυαλό μου, πιο  
δυνατός είναι ο πόθος της εκδίκησης.

Η μόνη μου έγνοια είναι να μην ξεφύγει ο προ-  
δότης ζωντανός.

*Σίληψη του Αμφιτρώων*

## ΤΕΤΑΡΤΗ ΣΚΗΝΗ

Σωσίας. Στρατηγοί. Αμφιτρυών.

ΣΩΣΙΑΣ

Ορίστε κύριε, είδατε πόσους καλεσμένους κατά-  
φερα μες την βιασύνη να μαζέψω;  
Μα την ψυχή μου, ακόμα κι αν δεν φάω στο  
τραπέζι σας, το φαγητό μου αληθινά το κέρ-  
δισα.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Εδώ μού είσαι!

ΣΩΣΙΑΣ

Τι τρέχει;

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Σκύλε! Ετοιμάσου να πεθάνεις.

ΣΩΣΙΑΣ

Εγώ; Να πεθάνω;

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Τώρα θα δεις ποιος είμαι εγώ.

ΣΩΣΙΑΣ

Διάολε, δεν το ξέρω;

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Το ήξερες, προδότη;  
(Φέρνει το χέρι στο σπαθί του.)

ΣΩΣΙΑΣ

Κύριοι, βοηθήστε με, σας ικετεύω.

ΠΡΩΤΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Με συγχωρείτε, κύριε!  
(Τον συγκρατεί.)

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Αφήστε με!

ΣΩΣΙΑΣ

Μα τι κακό σας έκανα;

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Και το ρωτάς; - Πίσω, σας λέω.  
Αφήστε με να πάρω την εκδίκησή μου.

ΣΩΣΙΑΣ

Όταν κρεμάμε κάποιον του λέμε το γιατί.

ΠΡΩΤΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Αν έχετε την καλοσύνη, κύριε!

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Πείτε τι κακό διέπραξε.

ΣΩΣΙΑΣ

Κύριοι, σας παρακαλώ, κρατήστε τον.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Αυτός ο άχρηστος μόλις μου έκλεισε την πόρτα κατά πρόσωπο, και μ' έλουσε με ένα χείμαρρο βρισιές, που για την καθεμιά τους αξίζει να τον καρφώσουν στο σταυρό.

Θα πεθάνεις, σκύλε!

ΣΩΣΙΑΣ

Είμαι κιόλας νεκρός.  
(Πέφτει στα γόνατα.)

ΠΡΩΤΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Κύριε, ηρεμήστε.

ΣΩΣΙΑΣ

Βοήθεια, στρατηγοί!

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Τι τρέχει;

ΣΩΣΙΑΣ

Με σφάζει;

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Πίσω σας λέω και πάλι!

Πρέπει ν' ανταμειφθεί πλουσιοπάροχα, γιατί αισχρά πριν από λίγο μ' εξευτέλισε.

ΣΩΣΙΑΣ

Πριν από λίγο; Πώς είναι δυνατόν; Εδώ κι εννέα ώρες μετρημένες βρισκόμουν στο στρατόπεδο κατόπιν διαταγής σας.

ΠΡΩΤΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Είναι αλήθεια. Ήρθε να μας καλέσει στο τραπέζι σας.  
Πάνε δυο ώρες που ήρθε στο στρατόπεδο, και δεν τον χάσαμε στιγμή από τα μάτια μας.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Ποιος σου 'δωσε τη διαταγή;

ΣΩΣΙΑΣ

Ποιος; Εσείς! Εσείς ο ίδιος!

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Εγώ; Πότε;

ΣΩΣΙΑΣ

Μόλις συμφιλιωθήκατε με την Αλκμήνη.  
Ήσασταν σαν τρελός από χαρά και παραγγείλατε γιορτή μεγάλη σ' όλο παλάτι.

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Ουρανέ! Η κάθε ώρα, το κάθε βήμα με σπρώ-  
χνουν πιο βαθιά μες στο λαβύρινθο!  
Καλοί μου φίλοι, τι να σκεφτώ για όλα αυτά;  
Ακούσατε τι έγινε εδώ;

## ΠΡΩΤΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Όσα μας είπε ετούτος δεν φτάνουν για να δώ-  
σουν μια εξήγηση.  
Προς το παρόν, λοιπόν, η πρώτη σας φροντίδα  
είναι να σχίσετε το δίχτυ του αινίγματος με με-  
τρα δραστηκιά.

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Και θα το κάνω! Χρειάζομαι όμως τη βοήθειά  
σας.  
Σας στέλνει το καλό μου άστρο.  
Θα πολεμήσω για την τύχη μου, παίζεται η ευ-  
τυχία της ζωής μου.  
Ω! Βράζει το στήθος μου να βρει εξήγηση, που  
όμως την τρέμω σαν το θάνατο.  
(Χτυπάει την πόρτα.)

## ΠΕΜΠΤΗ ΣΚΗΝΗ

Ζεὺς. Οι προηγούμενοι.

## ΖΕΥΣ

Ποια φασαρία με αναγκάζει να κατεβώ στην  
πόρτα;  
Ποιος είναι; Εσείς χτυπάτε, στρατηγοί μου;

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Εσύ ποιος είσαι!; Παντοδύναμοι θεοί!

## ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Τι βλέπω; Ουρανοί! Δύο Αμφιτρυώνες.

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Πάγωσε η ψυχή μου από τη φρίκη!  
Αλίμονό μου! Αυτή ήταν η εξήγηση.

## ΠΡΩΤΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Ποιος από τους δυο σας είναι ο Αμφιτρυών;

## ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Αδύνατον να ξεχωρίσει μάτι ανθρώπου δυο πλά-  
σματα πανομοιότυπα.

## ΣΩΣΙΑΣ

Κύριοι, αυτός εδώ είναι ο Αμφιτρυών, ο άλλος

είν' απατεώνας και θέλει βούρδουλα.  
(Πηγαίνει στην πλευρά του Δία.)

ΤΡΙΤΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

(Δείχνοντας τον Αμφιτρύωνα.)  
Απίστευτο! Κι αυτός εδώ είναι ο πλαστός;

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Ας τελειώνει τούτη η φτηνή μαγεία.  
Τώρα θα λύσω το μυστήριο.  
(Φέρνει το χέρι στο σπαθί του.)

ΠΡΩΤΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Αι!

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Αφήστε με!

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Τι πάτε να κάνετε;

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Θέλω να τιμωρήσω την πιο αισχρή απάτη! Πίσω,  
σας λέω.

ΖΕΥΣ

Ψυχραιμία! Δεν είναι απαραίτητος όλος αυτός  
ο ζήλος.

Όποιος ανησυχεί τόσο πολύ για το όνομά του, δεν  
έχει λόγο ισχυρό για να το διεκδικεί.

ΣΩΣΙΑΣ

Κι εγώ έτσι λέω. Αυτός ο απατεώνας τούρλωσε  
το στομάχι του και έβαψε το μούτρο του για να  
μοιάσει στον οικοδεσπότη.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Προδότη! Θα τιμωρήσω την εξοργιστική σου φλυ-  
αρία: θα βάλω τρεις στρατιώτες να σου μετρή-  
σουν τριακόσιες βουρδουλές.

ΣΩΣΙΑΣ

Χα χα! Ο κύριος μου είναι άνδρας με καρδιά!  
Τόλμα να με χτυπήσεις και θα σου δείξει αυτός!

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Μη με κρατάτε άλλο! Θα ξεπλύνω την ντροπή  
μου στο αίμα αυτού του σκύλου.

ΠΡΩΤΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Μας συγχωρείτε κύριε!  
Δεν θα ανεχτούμε μια σύγκρουση του Αμφιτρώ-  
ωνα με τον Αμφιτρύωνα.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Τι; Εσείς - εσείς δεν θα ανεχθείτε;

## ΠΡΩΤΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Πρέπει να είστε φύχραιμος.

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Αυτή είναι, στρατηγοί μου, η φίλα σας;  
Αυτή είναι η πίστη που μου ορκιστήκατε;  
Αντι να εκδικηθείτε εσείς για την τιμή μου, υποστηρίζετε τον ύποπτο απατεώνα και εμποδίζετε το δίκαιο σπαθί του εκδικητή;

## ΠΡΩΤΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Αν η κρίση σας ήταν απροκατάληπτη, που φυσικά δεν είναι, θα συμφωνούσατε με τις ενέργειές μας.  
Ποιος απ' τους δυο σας είναι ο Αμφιτρύων;  
Έστω, είσαστε εσείς, αλλά είναι κι αυτός.  
Ποιο θείο δάχτυλο θα υποδείξει σε τίνος στήθος, το δικό του ή το δικό σας, φωλιάζει μια προδοτική καρδιά;  
Όταν το ανακαλύψουμε, θα 'χουμε βρει στόχο αναμφίβολο για την εκδίκησή μας.  
Όμως ετούτη τη στιγμή, η κόψη του σπαθιού υπακούει μόνο στην τυφλή οργή, γι' αυτό καλύτερα να επιστρέψει στο θηκάρι της.  
Αφήστε μας με ηρεμία να εξετάσουμε το ζήτημα, κι αν νιώθετε πραγματικά πως είστε ο Αμφιτρύων, όπως κι εμείς το ελπίζουμε, αν κι είμαστε αναγκασμένοι ν' αμφιβάλλουμε σ' αυτή την ιδι-

άζουσα περίπτωση, δεν θα δυσκολευτείτε περισσότερο από εκείνον να μας το αποδείξετε.

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Εγώ να σας το αποδείξω;

## ΠΡΩΤΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Και με ακλόνητα επιχειρήματα.  
Αλλιώς δεν παίρνουμε καμιάν απόφαση.

## ΖΕΥΣ

Μιλάς σωστά, Φωτίδα. Κι αυτή η ομοιότητα, που πράγματι υπάρχει ανάμεσά μας, σε δικαιολογεί, αν παλαντεύεται απέναντί μου η κρίση σου.  
Δεν θα θυμώσω, αν πρέπει ανάμεσα σε μένα και σ' αυτόν να γίνει σύγκριση.  
Την άνανδρη τη λύση του σπαθιού την απορρίπτω.  
Σκέφτομαι να καλέσω ολόκληρη τη Θήβα, κι ενώπιον του λαού ν' αποκαλύψω, ποιοι είναι οι πρόγονοί μου.  
Τότε κι αυτός ο ίδιος θα παραδεχτεί την ευγενή καταγωγή μου και ότι εγώ είμαι ο κύριος της Θήβας.  
Θα υποκλιθεί μπροστά μου και θα αναγνωρίσει ότι δική μου είν' η πλούσια πεδιάδα, δικά μου τα κοπάδια που βόσκουν στους αγρούς, δικό μου ετούτο το λαμπρό παλάτι, δική μου και η σύζυγος που ζει αθόρυβα σ' αυτό.

Πρέπει ν' ακούσει ολόκληρο το σύμπαν, ότι καμιά ντροπή δεν μόλυνε το σπίτι του Αμφιτρυώνα. Κι όλες τις υποψίες που ξεσήκωσε εκείνος ο τρελός, εγώ είμαι αυτός που πάραυτα θα τις διαλύσει. -

Σε λίγο θα συγκεντρωθεί εδώ ολόκληρη η Θήβα, αλλά στο μεταξύ κοπιάστε να τιμήσετε το γεύμα, για το οποίο σας προσκάλεσε ο Σωσίας.

## ΣΩΣΙΑΣ

Μα την ψυχή μου, το ήξερα.

Αυτά τα λόγια, κύριοι, σκορπίζουν κάθε αμβολία στους τέσσερις ανέμους.

Αυτός είναι ο γνήσιος Αμφιτρυών, αυτός που μας καλεί να γευματίσουμε στο σπίτι του.

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Αθάνατοι και δίκαιοι Θεοί!

Ποιος άντρας γνώρισε ποτέ τέτοια ταπείνωση; Να βλέπω έναν αδίστακτο απατεώνα, να μου αποπάζει τιμή, γυναίκα, εξουσία κι όνομα, κι όλοι οι πιστοί μου φίλοι, να μου δένουνε τα χέρια;

## ΠΡΩΤΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Πρέπει να κάνετε υπομονή, όποιος κι αν είστε. Μέσα σε λίγες ώρες θα λάμψει η αλήθεια, και θα φροντίσουμε να πάρουμε σκληρή εκδίκηση. Κι αλίμονο -βροντοφωνάζω- σ' εκείνον που θα τη γευτεί.

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Πηγαίνετε άνανδροι! Τιμήστε τον προδότη! Έχω και άλλους φίλους, πιο τίμιους από σας. Θα βρω άνδρες πρόθυμους να μοιραστούν το πόνο μου, και να με βοηθήσουν να εκδικηθώ.

## ΖΕΥΣ

Εμπρός λοιπόν! Τράβα να τους καλέσεις! Θα τους περιμένω.

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Αγύρτη, καυχησιάρη!

Θέλεις στο μεταξύ να δραπετεύσεις από την πίσω πόρτα;

Απατάσαι! Δεν θα γλιτώσεις έτσι την εκδίκησή μου!

## ΖΕΥΣ

Τρέξε λοιπόν και φέρε μου τους φίλους σου.

Και τότε, μόνο δυο λόγια μου θα είναι αρκετά, τώρα δεν λέω λέξη.

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Μα τον κεραυνοβόλο Δία, αλήθεια λες!

Αν είναι πεπρωμένο μου να σε αποκαλύψω, πάνω από δύο λόγια δεν θα πεις, κοπρίτη, γιατί η λεπίδα του σπαθιού μου θα χωθεί ως τη λαβή μεσ' στο λαρύγγι σου.



## ΖΕΥΣ

Φώναξε εδώ τους φίλους σου κι αν το επιθυμείς, δεν θα πώ τίποτα - θα τους μιλήσω μόνο με το βλέμμα.

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Πηγαίνω αμέσως πριν προλάβει να ξεφύγει! Θεοί, μη μου αρνηθείτε αυτή την ηδονή, να σας τον στείλω σήμερα στον Άδη! Θα επιστρέψω με φίλους οπλισμένους που θ' απλωθούν σαν δίχτυ γύρω από το σπίτι. Μετά θα μπήξω σαν τη σφήκα το κεντρί μου μες στο στήθος του, θα του ρουφήξω τη ζωή, κι όταν τελειώσω, μόνο ο αέρας θα σφυρίζει ανάμεσα στα κόκαλά του.  
(Βγαίνει.)

## ΕΚΤΗ ΣΚΗΝΗ

Δίας. Σωσίας. Οι Στρατηγοί.

## ΖΕΥΣ

Αν έχετε την καλοσύνη, κύριοι, κοπιάστε και τιμήστε αυτό το σπίτι.

## ΠΡΩΤΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Μά την πίστη μου!  
Αυτή η περιπέτεια με άφησε κατάπληκτο.

## ΣΩΣΙΑΣ

Κλείστε τώρα ανακωχή με την κατάπληξή σας, γιατί σας περιμένει ολονύκτιο φαγοπότι.  
(Ο Ζευσ και οι στρατηγοί βγαίνουν.)

## ΕΒΔΟΜΗ ΣΚΗΝΗ

ΣΩΣΙΑΣ

Θα 'θελα να στρωθώ κι εγώ σε μια καρέκλα,  
και θαρραλέα να τους μιλήσω για τον πόλεμο,  
όταν έρθει η κουβέντα.

Φλέγομαι να τους περιγράψω πώς έπεσε η Φά-  
ρισα κι επιπλέον - πεινάω σαν λύκος.

## ΟΓΔΟΗ ΣΚΗΝΗ

*Ερμής. Σωσίας.*

ΕΡΜΗΣ

Για πού το βάλουμε;  
Σου μύρισε η κουζίνα και θες να χώσεις και σ'  
αυτήν τη μύτη σου, ξεδιάντροπε;

ΣΩΣΙΑΣ

Όχι! - Με το συμπάθιο!

ΕΡΜΗΣ

Δρόμο! Έξω από δω, σου λέω!  
Ή θέλεις να σου δώσω κι άλλο μάθημα;

ΣΩΣΙΑΣ

Μη, μη, γενναίο και ευγενικό Εγώ μου, ηρέμησε!  
Σωσία, σπλαχνίσου λίγο τον Σωσία!  
Άλλη μανία κι αυτή - να θέλεις συνεχώς να κο-  
πανάς τον ίδιο τον εαυτό σου!

ΕΡΜΗΣ

Άρχισες πάλι τα γνωστά σου κόλπα;  
Πας να μου κλέψεις πάλι τ' όνομα, σκουπίδι;  
Εμένα, του Σωσία;!

ΣΩΣΙΑΣ

Πώς σου ήρθε! Θεός φυλάξοι, ανδρείε μου εαυτέ!

Μπορώ εγώ να σου φερθώ σαν μίξερως τσιγκούνης;  
Πάρ' το μισό μου όνομα. Τι να το κάνω το ρη-  
μάδι. Πάρε το όλο αν θέλεις.

Ακόμα κι αν λεγόμεν Κάστορας ή Πολυδεύκης,  
πάλι ευχαρίστως θα το μοιραζόμενα μαζί σου.  
Εγώ σε ανέχομαι στο σπίτι του κυρίου μου, ανέ-  
ξου με κι εσύ με αδελφική αγάπη.

Κι όσο θα τρώγονται οι δυο ζηλόφθονοι Αμφιτρώ-  
ωνες, άσε τους δυο Σωσίες να κάτσουν με ομό-  
νοια στο τραπέζι και να τσουγκρίσουν τα ποτή-  
ρια στην υγείά τους!

ΕΡΜΗΣ

Άσε τα λόγια! Η πρότασή σου είναι για γέλια!  
Τι δηλαδή, να τρως εσύ κι εμένα να μου τρέ-  
χουμε τα σάλια;  
Μόνο για έναν το τραπέζι είναι στρωμένο.

ΣΩΣΙΑΣ

Και λοιπόν;  
Μία είναι η μήτρα που μας γέννησε, μία και η  
καλύβα που μας φιλοξενεί.  
Ένα είναι το κρεβάτι που πλαγιάζουμε, και ένα  
ρούχο μοιραζόμεστε αδελφικά.  
Ας φάμε λοιπόν κι από ένα πιάτο.

ΕΡΜΗΣ

Εγώ δεν έχω μάθει να μοιράζομαι.

Από μικρός ήμουν πάντα ολομόναχος.  
Δεν έχω μοιραστεί ποτέ κρεβάτι ή ρούχο, κι ου-  
δέποτε μία μπουκιά φωμί.

ΣΩΣΙΑΣ

Έεχνάς πως είμαστε δυο δίδυμα αδέρφια.  
Εσύ είσαι ο μεγαλύτερος, το αναγνωρίζω.  
Εσύ θα προηγείσαι σε ό,τι κάνουμε.  
Εσύ θα τρως την πρώτη κουταλιά και τις μονές,  
εγώ τη δεύτερη και τις ζυγές.

ΕΡΜΗΣ

Κόφτο.  
Όλη μου τη μερίδα θα τη φάω μόνος, και ό,τι  
περισσέφει θα το φυλάξω για μετά.  
Μα τους αθάνατους θεούς, θα βάλω το ραβδί μου να μι-  
λήσει σ' όποιον απλώσει το χέρι του στο πιάτο μου.

ΣΩΣΙΑΣ

Τότε ανέξου με τουλάχιστον σαν τη σιά σου, που  
πέφτει πίσω απ' την καρέκλα σου όταν τρως.

ΕΡΜΗΣ

Ούτε σαν την πατημασιά μου πάνω στο χώμα!  
Δρόμο!

ΣΩΣΙΑΣ

Βάρβαρε άνθρωπε! Είσαι φτιαγμένος από σίδερο.  
Σ' έχουν σφυρηλατήσει σε αμόνι.

ΕΡΜΗΣ

Τι νόμισες, ότι θα την αράξω στο χορτάρι, μπροστά στην πόρτα σαν αργόσχολος, ζώντας από το γαλανό αιθέρα τ' ουρανού;  
Μα τους θεούς, κανέναν άλλος δεν αξίζει αυτό το πλούσιο φαγοπότι όσο εγώ.  
Δεν ήρθα μες στη νύχτα απ' το στρατόπεδο!  
Δεν αναγκάστηκα να ξαναπάω αξημέρωτα, για να μαζέψω κόσμο για το γεύμα;  
Και σ' όλα αυτά τα κολασμένα πήγαινε-έλα, δεν έλιωσαν τα πόδια μου ως τα γόνατα;  
Σήμερα έχουμε λουκάνικο και λάχανο βραστό - είναι ό,τι πρέπει για να ανακτήσω τις χαμένες μου δυνάμεις...

ΣΩΣΙΑΣ

Δεν έχεις άδικο.  
Σ' όλες εκείνες τις πευκόριζες του δάσους, δεν σπας μόνο τα πόδια σου αν σκοντάψεις, τσακίζεις και το σβέρκο σου.

ΕΡΜΗΣ

Βλέπεις;!

ΣΩΣΙΑΣ

Αχ, είμαι ένα σκουπίδι των θεών!  
Λουκάνικα λοιπόν μαγείρεφε η Χάρις;

ΕΡΜΗΣ

Ολόφρεσκα.

Δεν είναι όμως για σένα. Σφάξαμε <sup>την</sup> <sup>μηδ-</sup> το γουρούνι, κι έτσι τα ξαναβρήκαμε εγώ κι η Χάρις.

ΣΩΣΙΑΣ

Μάλιστα. Πάω να μπω στον τάφο μου. Και λάχανο είπες;

ΕΡΜΗΣ

Ναι, αχνιστό. Και κάποιος που του τρέχουνε τα σάλια, καλά θα κάνει να φυλάγεται από μένα κι απ' τη γλυκιά μου σύζυγο.

ΣΩΣΙΑΣ

Περιδρομιάστε εσείς το λάχανό σας κι εύχομαι να σας καθίσει στο λαιμό.  
Τι να τα κάνω τα λουκάνικά σας;  
Αυτός που τρέφει τα πετεινά του ουρανού, σίγουρα θα φροντίσει και τον τίμιο Σωσία.

ΕΡΜΗΣ

Ακόμα χρησιμοποιείς αυτό το όνομα;  
Τολμάς κοπρίτη, απόβρασμα -

ΣΩΣΙΑΣ

Περίμενε! Δεν μίλησα για μένα.  
Μιλούσα για έναν μακαρίτη συγγενή με τ' όνομα Σωσίας; που δούλευε παλιά εδώ και ξυλοφόρτωνε τους άλλους υπηρέτες.

Ὡσπου μια μέρα ένας νταής, που λες και είχε πέσει από τα σύννεφα, τον έδιωξε απ' το ίδιο του σπίτι, πάνω που ετοιμαζότανε να φάει.

ΕΡΜΗΣ

Πρόσεχε! – αυτό μόνο σου λέω και τίποτε άλλο.  
Πρόσεχε! – σε συμβουλεύω, αν θες να σε μετρούν ακόμα με τους ζωντανούς.

ΣΩΣΙΑΣ

(Κατ' ιδίαν.)

Πώς θα σε τσάκιζα στο ξύλο, αν τολμούσα, απατεώνας, μπάσταρδε, που σε φουσκώνει η ξιπασιά.

ΕΡΜΗΣ

Είπες κάτι;

ΣΩΣΙΑΣ

Εγώ;

ΕΡΜΗΣ

Μου φάνηκε πως κάτι έλεγες.

ΣΩΣΙΑΣ

Εγώ;

ΕΡΜΗΣ

Εσύ.

ΣΩΣΙΑΣ

Δεν έβγαλα άχνα.

ΕΡΜΗΣ

Κάτι άκουσα για ξύλο, ή κάνω λάθος – ;  
Και για κάποιον απατεώνα μπάσταρδο.

ΣΩΣΙΑΣ

Κανένας παπαγάλος θα ήταν.  
Όταν έχει λιακάδα δεν βάζουν γλώσσα μέσα.

ΕΡΜΗΣ

Έστώ.

Και τώρα στο καλό. Κι άμα σε τρώει η πλάτη σου, έλα και θα με βρεις σε αυτό το σπίτι.

## ΕΝΑΤΗ ΣΚΗΝΗ

ΣΩΣΙΑΣ

Υπερόπτη, σατανά!

Μακάρι να φοφήσεις σαν το γουρούνι που έσφαξε...

-«Θα βάλει το ραβδί του να μιλήσει σ' όποιον απλώσει το χέρι του στο πιάτο του!»-

Καλύτερα να μοιραστώ το φαγητό μου μ' ένα τσοπανόσκυλο, παρά να φάω μαζί μ' αυτόν από το ίδιο πιάτο.

Ακόμα κι ο πατέρας του αν πέθαινε απ' την πείνα, θα του 'δινε, μόνο τα ψίχουλα απ' τις κουφάλες των δοντιών του.

Καλά να πάθω! Αυτή είναι η ανταμοιβή της προδοσίας μου.

Και να είχα τώρα ένα λουκάνικο στο κάθε χέρι, πάλι μπουκιά δεν θα 'βαζα στο στόμα μου.

Να εγκαταλείψω έτσι τον φτωχό μου κύριο, που δύναμη ανώτερη τον έδιωξε απ' το σπίτι - !

Νάτος, έρχεται κιόλας με φίλους έμπιστους - και εκεί κάτω μαζεύεται ο λαός.

Τι να συμβαίνει;

## ΔΕΚΑΤΗ ΣΚΗΝΗ

Ο Αμφιτρώων με αξιωματικούς από τη μία πλευρά  
Ο λαός από την άλλη.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Φίλοι, σας χαιρετώ! Πείτε μου, ποιος σας κάλεσε;

ΕΝΑΣ ΑΠΟ ΤΟ ΛΑΟ

Κήρυκες διαλαλούσαν σ' ολόκληρη την πόλη, να μαζευτούμε έξω απ' το παλάτι σας.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Κήρυκες; Για ποιο λόγο;

Ο ΙΔΙΟΣ

Μας κάλεσαν για μάρτυρες όταν εσείς θα δώσετε εξηγήσεις, για να λυθεί το σκοτεινό μυστήριο, που αναστάτωσε την πόλη.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

(Στους αξιωματικούς.)

Τον ξιπασμένο!

Υπάρχει πιο μεγάλη αδιαντροπιά;

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ

Να δείτε που θα εμφανιστεί κι ο ίδιος.

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Πιθανότατα.

## ΠΡΩΤΟΣ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ

Κύριε, μη νοιάζεστε. Ο Αργατιφοντίδας είναι στο πλευρό σας.

Μόνο ένα βλέμμα να του ρίξει το γερακίσιο μάτι μου, και η ζωή του θα χορέφει πάνω στην κοφή του σπαθιού μου.

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

(Στο λαό.)

Πολίτες της Θήβας, ακούστε με!

Δεν είμαι εγώ εκείνος που σας κάλεσε, αν και μου είναι ευπρόσδεκτη αυτή η κοσμοπλημμύρα.

Ήταν εκείνο το απατηλό πνεύμα της κόλασης, που θέλει να με διώξει από τη Θήβα, απ' της γυναίκας μου την αγκαλιά, από τη μνήμη του λαού μου, και, αν μπορέσει, ακόμα κι από το σχυρό της ίδιας μου της αυτοσυνείδησης.

Τι' αυτό βάλτε τα δυνατά σας φίλοι μου κι εγώ είχατε ο καθένας χίλια μάτια σαν τον Άργο, που ανακαλύπτει μες στη νύχτα ένα τριζόνι από τα ίχνη του στο χώμα, μη λυπηθείτε την προσπάθειά κι ανοίξτε τώρα διάπλατα τα μάτια σας όπως οι τυφλοπόντικες, που αναζητούν τον ήλιο, μέρα μεσημέρι: στρέψτε όλα αυτά τα βλέμματα σε έναν φακό και εστιάστε την ακτίνα του επάνω μου.

Τώρα εξετάστε με καλά, απ' την κορφή ως τα νύχια, και πείτε μου, μιλήστε, απαντήστε μου: Προς είμαι;

## ΛΑΟΣ

Ποιος είσαι; Ο Αμφιτρώων!

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Σωστά! Και βέβαια είμαι ο Αμφιτρώων!

Αν όμως τώρα εμφανιστεί ο πανούργος, ο γιος της κόλασης, το τέρας, που στο κεφάλι του η κάθε τρίχα κυματίζει όπως και στο δικό μου, κι αν μπερδεμένες απ' τα μάγια του οι αισθήσεις σας, δεν βρίσκουν τα σημάδια με τα οποία μια μάνα ξεχωρίζει τα δίδυμα παιδιά της, αλλά θα πρέπει ανάμεσα σε μένα και σ' εκείνον να διαλέξετε όπως ανάμεσα σε δυο σταλαγματιές νερό, -η μια γλυκιά και διάφανη και γνήσια κι ασημένια, απατηλή, πανούργα και φαρμακερή η άλλη- να θυμηθείτε Θηβαίοι πολίτες, ότι εγώ είμαι ο Αμφιτρώων, εγώ που θα τσακίσω το λοφίο της περικεφαλαίας μου.

(Τσακίζει το φτερό της περικεφαλαίας του.)

## ΛΑΟΣ

Τι κάνεις; Άφησε το λοφίο σου ήσυχο, δεν είναι ανάγκη, όταν στέκεις μπροστά μας με όλη σου τη λάμψη.

## ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΔΕΙΩΜΑΤΙΚΟΣ

Πώς φανταστήκατε ότι θα μπορούσαμε ποτέ -

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Φίλοι μου ακούστε με, έχω σώας τα φρένας και ξέρω καλά τι κάνω.

## ΠΡΩΤΟΣ ΔΕΙΩΜΑΤΙΚΟΣ

Όπως νομίζετε.

Αλλά ελπίζω αυτό το τέχνασμα να μην το κάνετε για μένα.

Αν τα 'χασαν οι στρατηγοί σας μπροστά σ' αυτόν τον τσαρλατάνο, δεν θα συμβεί το ίδιο και σε μένα, τον Αργατιφοντίδα.

Αν μας χρειάζεται ένας φίλος για ζητήματα τιμής, αμέσως κατεβάζουμε την περικεφαλαία πάνω απ' τα μάτια κι ορμάμε ακάθεκτοι στον αντίζηλο του φίλου μας.

Μόνο οι γυναικούλες κάθονται κι ακούνε πρώτα τις δικαιολογίες του άλλου.

Όσο αφορά εμένα, εγώ είμαι πάντα για τις γρήγορες δουλειές.

Σε τέτοιες περιπτώσεις έχω σαν αρχή, χωρίς πολλά πολλά, να μπήγω αμέσως το σπαθί μου στο κορμί του αντιπάλου.

Ο Αργατιφοντίδας, με δυο λόγια, θα σας δείξει σήμερα τα κότσια του, και, μά τον Άρη, κανένα χέρι έξω απ' το δικό μου, δεν θα εξοντώσει εκείνον τον αλήτη.

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Εμπρός λοιπόν!

## ΣΩΣΙΑΣ

Πέφτω στα πόδια σας αληθινέ μου, ευγενικέ, κατατρεγμένε κύριε.

Τώρα τα βλέπω όλα καθαρά και περιμένω την ανταμοιβή της ατιμίας μου.

Χτυπήστε, χαστουκίστε, μαστιγώστε με, τσαλαπατήστε με, σκοτώστε με, αν θέλετε, μά την ψυχή μου, δεν θα βγάλω άχνα.

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Σήκω επάνω. Τι συνέβη;

## ΣΩΣΙΑΣ

Από το φαγητό που άχνιζε επάνω στο τραπέζι δεν μ' άφησαν να πάρω ούτε μυρωδιά.

Ο άλλος Εγώ, που υπηρετεί τον άλλο Εσείς, έκανε πάλι σαν δαιμονισμένος.

Με δυο λόγια, αποσωσιποικήθηκα όπως απαμφιτρυωνισθήκατε κι εσείς.

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Ακούσατε, πολίτες.

## ΣΩΣΙΑΣ

Ναι, πολίτες της Θήβας! Αυτός είναι ο γνήσιος Αμφιτρώων.



Κι εκείνος που τρώει στο τραπέζι, αξίζει να του φάνε τα κοράκια.

Εμπρός! Ορμήστε στο παλάτι, μην αργείτε, για να προλάβουμε το λάχανο ζεστό.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Ακολουθήστε με.

ΩΩΣΙΑΣ

Κοιτάξτε. Έρχεται ο ίδιος. Αυτός κι αυτή.

η αποικιστική ηθική που  
κάνει τον Αμφίτρον

ΕΝΔΕΚΑΤΗ ΣΚΗΝΗ

Δίας. Αλκμήνη. Ερμής. Χάρις. Στρατηγοί. Οι Προηγούμενοι.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Απαίσιε! Μου λες πως ήτανε θνητός; Και θέλεις τώρα να εξευτελιστώ μπροστά του;

ΛΑΟΣ

Αθάνατοι θεοί! Τι βλέπουν τα μάτια μας!

ΖΕΥΣ

Αγαπημένη, όλος ο κόσμος πρέπει να το μάθει, ότι κανείς δεν μπόρεσε ν' αγγίξει την ψυχή σου, παρά μονάχα ο σύζυγός σου ο Αμφιτρώων.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Δίκαιοι θεοί! Την άμοιρη!

ΑΛΚΜΗΝΗ

Κανείς! Μπορείς εσύ να αλλάξεις ό,τι μοιραίο έχει συμβεί;

ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΙ

Μα τους Ολύμπιους Θεούς! Κι άλλος Αμφιτρώων.

ΖΕΥΣ

Στον εαυτό σου το οφείλεις ακριβή μου και σε μένα.

Πρέπει και θα το κάνεις.

Και τώρα σύνελθε, σε περιμένει ο θρίαμβος.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Μά τους διαβόλους και την κόλαση! Μπροστά  
στα μάτια μου!

ΖΕΥΣ

Θηβαίοι πολίτες, καλωσορίσατε.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Εγκληματία! Το θάνατο ήρθαν να σου φέρουν.  
Επάνω του!  
(Τραβάει το σπαθί του.)

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

(Του κλείνει το δρόμο.)  
Αχίνητος!

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Θηβαίοι, επάνω του, σας λέω!

ΠΡΩΤΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

(Δείχνοντας τον Αμφιτρύωνα.)  
Θηβαίοι, πιάστε τον προδότη, σας διατάζω!

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Αργατιφοντίδα!

ΠΡΩΤΟΣ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ

Μου έχουν κάνει μάγια;

ΛΑΟΣ

Ποιο μάτι ανθρώπινο μπορεί να βγάλει εδώ συμέρασμα;

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Θάνατος! Διάβολε! Τόση οργή χωρίς εκδίκηση!  
Χάνομαι!  
(Πέφτει αναίσθητος στην αγκαλιά του Σωσία.)

ΖΕΥΣ

Ηλίθιε, άσε με πρώτα να σου πω δυο λόγια.

ΣΩΣΙΑΣ

Μα την ψυχή μου, θα δυσκολευτεί να σας ακούσει, είναι νεκρός.

ΠΡΩΤΟΣ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ

Τι ωφελεί το τσακισμένο του λοφίο και του Άργου τα άγρυπνα τα μάτια;  
Αφού τον αναγνώρισε η γυναίκα του.

ΠΡΩΤΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Αξιωματικοί, ετούτος είναι ο Αμφιτρύων.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

(Συνέρχεται.)  
Ποιον αναγνώρισε η γυναίκα του;

## ΠΡΩΤΟΣ ΔΕΙΩΜΑΤΙΚΟΣ

Εκείνον αναγνώρισε. Μ' αυτόν δεν βγήκε αγκα-  
λιασμένη απ' το παλάτι;  
Θα τυλιγόταν πάνω του σαν τον κισσό, αν δεν  
ήταν αυτός ο Αμφιτρύων;

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Ας είχα ακόμα λίγη δύναμη, για να πατήσω σαν  
το σκουλήχι τη γλώσσα που τα λέει αυτά!  
Δεν τον αναγνωρίζει!  
(Σηκώνεται.)

## ΠΡΩΤΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Δες φέματα!  
Νομίζεις πως θα φέρεις σύγχυση στην κρίση του λαού,  
γι' αυτό που βλέπει με τα ίδια του τα μάτια;

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Δεν τον αναγνωρίζει - το επαναλαμβάνω!  
Αν τον αναγνωρίσει αυτόν σαν σύζυγό της, θα  
πάψω να ρωτώ ποιος είμαι εγώ, και θα υπάχλι-  
θώ μπροστά του σαν να είναι ο Αμφιτρύων.

## ΠΡΩΤΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Σύμφωνοι. Κυρία μιλήστε.

## ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Πείτε τη γνώμη σας υψηλοτάτη.

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Αλκμήνη! Γυναίκα μου! Μίλησε επιτέλους:  
Ρίξε και πάλι επάνω μου το φωτεινό σου βλέμμα.  
Κι αν τότε πεις ότι δεν είμαι ο Αμφιτρύων, ετού-  
το το σπαθί, πιο γρήγορο απ' τη σκέψη, θα σ'  
απαλλάξει αμέσως από την παρουσία μου.

## ΠΡΩΤΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Οραία! Θα βγει αμέσως η αποφαση.

## ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Αναγνωρίζετε αυτόν εκεί;

## ΠΡΩΤΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Γνωρίζετε αυτόν εκεί τον ξένο;

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Σου είναι ξένο αυτό το στήθος, που επάνω του  
αφουγκράστηκε τόσες φορές το αυτί σου, με πόσο  
έρωτα χτυπάει για σένα η καρδιά μου;  
Δεν θα αναγνωρίζεις αυτούς τους ήχους, που πριν  
ακόμα τους ακούσεις, τους έκλεβες από τα χείλη  
μου με τα φιλιά σου;

## ΑΛΚΜΗΝΗ

Ας με κατάπινε η αιώνια νύχτα!

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Το ήξερα. Το βλέπετε, πολίτες της Θήβας:

Πρώτα θα αλλάξει ο Πηγειός κατεύθυνση, πρώτα θα αγγίξει ο Βόσπορος την Ίδη, πρώτα η καμήλα θα διασχίσει τον ωκεανό, πριν ή Αλκμήνη αναγνωρίσει αυτόν το ξένο.

ΛΑΟΣ

Μήπως αυτός είναι πραγματικά ο Αμφιτρώων;  
Κοιτάξετε την. Διστάζει.

ΠΡΩΤΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Μιλήστε, κυρία!

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Πείτε μας!

ΤΡΙΤΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Αποφασίστε!

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Κυρία, μία μόνο λέξη!

ΠΡΩΤΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Είμαστε χαμένοι, αν συνεχίσει να σωπαίνει.

ΖΕΥΣ

Μικρή μου, δάνεισε στην αλήθεια τη φωνή σου.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Αυτός εδώ είναι ο Αμφιτρώων, φίλοι μου!

ΑΜΦΙΤΡΩΩΝ

Αυτός εκεί ο Αμφιτρώων; Αθάνατοι Θεοί!

ΠΡΩΤΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Εντάξει. Κρίθηκε η τύχη σου. Και τώρα φύγε!

ΑΜΦΙΤΡΩΩΝ

Αλκμήνη!

ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Φύγε απατεώνα, μην μας αναγκάζεις να σου επιβάλουμε το νόμο!

ΑΜΦΙΤΡΩΩΝ

Αγαπημένη μου!

ΑΛΚΜΗΝΗ

Πρόστυχε! Αδιάντροπε! Τολμάς να με αποκαλείς αγαπημένη;

Ούτε κάτω απ' το βλέμμα του συζύγου μου, που επιβάλλει σε όλους τη σεμνότητα, δεν είμαι ασφαλής από τη λύσσα σου;

Άθλιε, τέρας αποφώλιο! Πιο απαίσιο απ' όσα κρύβονται στους βάλτους.

Τι σου έκανα η δυστυχισμένη κι ήρθες κοντά μου τυλιγμένος στο σκοτάδι, για να σταλάξεις στην ψυχή μου το φαρμάκι σου;

Και να με κάνεις επιπλέον να ακτινοβολώ σαν την τυγολαμπίδα μες στα μάτια σου, κακούργε!

Τώρα καταλαβαίνω την ψευδαίσθηση που με εξαπάτησε.

Το φως του ήλιου χρειαζόμουν για να μπορέσω να διακρίνω, ανάμεσα στην ταπεινή φτιαξιά ενός κοινού θνητού κι όλη την αίγλη μιας βασιλικής κορμοστασιάς;

Για να ξεχωρίσω το γαϊδούρι απ' το ελάφι;

Πώς καταριέμαι τις αισθήσεις που πέφτουν θύματα τέτοιας βαριάς απάτης.

Πώς καταριέμαι την καρδιά που δίνει σφαλερά σημάδια,

Πώς καταριέμαι την ψυχή που δεν είναι άξια να θυμάται εκείνον που αγαπάει!

Θα καταφύγω στα βουνά, στην άγρια ερημιά, ούτε κοράκι πια να μη με πλησιάζει, αφού είναι τόσο απροστάτευτη η αθώα μου καρδιά.

Φύγε! Πέτυχε η ύπουλη απάτη σου. Τσάκισες τη γαλήνη της ψυχής μου.

#### ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Δυστυχισμένη! Εγώ είμαι λοιπόν αυτός που σ' επισκέφτηκε την περασμένη νύχτα;

#### ΑΛΚΜΗΝΗ

Αρκετά! Κύριε, θα ήθελα να αποσυρθώ.

Ευαρεστήσου τώρα να συντομέψεις την πιο πικρή ώρα της ζωής μου.

Άσε με κρυφτώ απ' αυτά τα βλέμματα που με τρυπούν σαν βέλη απ' όλες τις πλευρές.

#### ΖΕΥΣ

Θείο πλάσμα! Πιο λαμπρό κι απ' τον ήλιο!  
Σε περιμένει ένας θρίαμβος, που ίδιο ποτέ δεν γνώρισε άλλη βασίλισσα στη Θήβα.  
Μείνε ακόμα μια στιγμή.

(Στον Αμφιτρύωνα.)

Πιστεύεις πια πως είμαι ο Αμφιτρύων;

#### ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Αν πιστεύω πως είσαι ο Αμφιτρύων;  
Άνθρώπε πιο αισχρό - απ' όσο φτάνει η ανάσα μου να το προφέρει.

#### ΠΡΩΤΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Τι; Προδότη! Το αρνείσαι;

#### ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Το αμφισβητείς;

#### ΠΡΩΤΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Μήπως θα προσπαθήσεις τώρα να αποδείξεις πως μας κοροΐδισε η αρχόντισσα;

#### ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Κάθε της λέξη είναι αληθινή, ούτε το καθαρό χρυσάφι δεν είναι τόσο γνήσιο.

Ακόμα κι αν μπορούσα να διαβάσω τι γράφει μια αστραπή στον ουρανό, ακόμα κι αν μου μίλαγε η φωνή του κεραυνού, δεν θα εμπιστευόμουν τόσο τους χρησμούς, όσο τα ειλικρινή της χείλη.  
Τώρα παίρνω ο ίδιος όρκο στο βωμό, επτά φορές αμέσως να πεθάνω πως έχω την ακλόνητη πεποίθηση ότι αυτός εκεί είναι ο Αμφιτρύων της.

ZEYΣ

Ωραία! Εσύ είσαι ο Αμφιτρύων.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Εγώ - !

Κι εσύ ποιος είσαι, πνεύμα τρομερό;

ZEYΣ

Ο Αμφιτρύων! Νόμιζα πως το ηξεύρες.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Ο Αμφιτρύων! Μπορεί κανείς θνητός να το συλλάβει;

Εξήγησέ μας.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Τι σημαίνουν αυτά τα λόγια;

ZEYΣ

Ο Αμφιτρύων, ανόητε! Ακόμη αμφιβάλλεις,

Ο Αργατιφοντίδας κι ο Φωτίδας, το κάστρο αυτό του Κάδμου, η Ελλάδα ολόκληρη, ο ήλιος, ο αϊθέρας και η θάλασσα, ό,τι υπήρξε, ό,τι υπάρχει και ό,τι θα υπάρξει;

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Φίλοι μου ελάτε, μαζευτείτε γύρω μου, ν' ακούσουμε πως θα λυθεί αυτό το αίνιγμα.

ΑΛΚΜΗΝΗ

Φρίκη!

ΣΤΡΑΤΗΓΟΙ

Τι να σκεφτεί κανείς για όλα αυτά;

ZEYΣ

(Στην Αλκμήνη.)

Πιστεύεις ότι σ' επισκέφτηκε ο Αμφιτρύων;

ΑΛΚΜΗΝΗ

Καλύτερα να ζω παντοτινά στην πλάνη μου, αν πρόκειται το φως σου να σκοτεινιάσει αιώνια την ψυχή μου.

ZEYΣ

Καταραμένη η ευτυχία που μου χάρισες, αν θα 'μαι αιώνια ανύπαρκτος για σένα.

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Μίλα επιτέλους! Πες μας ποιος είσαι;

*(Κεραυνός και αστραπή. Η σκηνή σκεπάζεται με σύννεφα. Ένας αετός κατεβαίνει από τα σύννεφα με τον κεραυνό.)*

ΖΕΥΣ

Θέλεις να μάθεις;  
*(Αρπάζει τον κεραυνό, ο αετός φεύγει.)*

ΛΑΟΣ

Θεοί!

ΖΕΥΣ

Ποιος είμαι;

ΣΤΡΑΤΗΓΟΙ ΚΑΙ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΙ

Ο τρομερός! Εκείνος είναι! Ο Ζευς!

ΑΛΚΜΗΝΗ

Βοήθεια Ολύμπιοι!  
*(Καταρρέει στην αγκαλιά του Αμφιτρύωνα.)*

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Σε προσκυνώ στο χώμα. Εσύ είσαι ο πανίσχυρος κεραυνοβολητής.  
Δικό σου είναι ό,τι μου ανήκει.

ΛΑΟΣ

Εκείνος είναι! Όλοι στο χώμα! Προσκυνήστε!

*(Όλοι πέφτουν στη γη εκτός από τον Αμφιτρύωνα.)*

ΖΕΥΣ

Ο Ζευς ευχαριστήθηκε στο σπίτι σου Αμφιτρύων και θά σου αποδείξει μ' ένα δώρο τη θεϊκή του ικανοποίηση.

Διώξε λοιπόν τη μαύρη στενοχώρια απ' την καρδιά σου και άνοιξέ την για το θρίαμβο!

Ό,τι σου έκανα, όσο εγώ ήμουν εσύ, υπόσχομαι στο αθάνατο Εγώ μου, ποτέ να μη σε βλάψει.

Αν σε ικανοποιεί μια τέτοια εξόφληση του χρέους μου, τότε με λόγια φιλικά θα σ' αποχαιρετήσω. Τα όρια της δόξας σου εφεξής θα φτάνουν ως τ' αστέρια, τα πέρατα του κόσμου μου.

Αν οι ευχαριστίες μου δεν σε ικανοποιούν, τότε θα εκπληρώσω πρόθυμα την όποια επιθυμία σου. Σου επιτρέπω αμέσως να τη διατυπώσεις.

ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Όχι, πατέρα Δία, δεν με ικανοποιούν! Θέλω να σου εκφράσω μια βαθιά επιθυμία μου. Κάμε, σε ικετεύω, για τον Αμφιτρύωνα, ό,τι έκανες για τον Τυνδάρεω:

Δώσ' του έναν γιο ισάξιο με τους Διόσκουρους.

## ΖΕΥΣ

Θα γίνει. Θα αποκτήσεις έναν γιο με τ' όνομα Ηρακλής.

Τη δόξα του κανέναν ήρωα δεν θα την ξεπεράσει, ούτε κι αυτοί, οι αθάνατοί μου Δίσκουροι.

Με δώδεκα άθλους θα στήσει στ' όνομα του μνημείο ακατάλυτο.

Και όταν το ολοκληρώσει κι αγγίξει με το ύψος του τα σύννεφα, θ' ανεβεί τα σκαλοπάτια του, και σαν θεό θα τον υποδεχτώ στον Όλυμπο.

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Σ' ευχαριστώ!

Κι αυτήν εδώ; Υπόσχεσαι να μη μου την αρπάξεις;

Κοίτα, σχεδόν δεν αναπνέει.

## ΖΕΥΣ

Είναι δική σου, μα άστην να συνέλθει, αν θες να μείνει ζωντανή.

Ερμή!

(Χάνεται στα σύννεφα που στο μεταξύ έχουν ανοίξει και διακρίνεται η κορυφή του Ολύμπου όπου κατοικούν οι Θεοί.)

## ΑΛΚΜΗΝΗ

Αμφιτρώων!

## ΕΡΜΗΣ

Έρχομαι ευθύς αθάνατε πατέρα, μα πρώτα θα εξηγήσω σ' αυτόν εκεί τον βλάκα, ότι βαρέθηκα το άπαίσιο μούτρο του, και πάω να το ξεπλύνω από τα θεϊκά μου μάγουλα με νέκταρ.

Κι ότι οι ξυλιές που εισέπραξε ήταν αντάξιες για έναν ήρωα, γιατί αυτός που του τις μέτρησε δεν ήταν άλλος από τον Ερμή, τον φτεροπόδαρο θεό. (Φεύγει.)

## ΣΩΣΙΑΣ

Καλύτερα να μου λειπαν οι ηρωικές ξυλιές.

Ποτέ μου δεν συνάντησα άλλο δαίμονα να 'χει τόση μανία να δέρνει.

## ΠΡΩΤΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Πραγματικά, ήταν μεγάλος θρίαμβος!

## ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ

Και πόση δόξα!

## ΠΡΩΤΟΣ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ

Είμαστε όλοι συντριμμένοι που -

## ΑΜΦΙΤΡΥΩΝ

Αλκμήνη!

## ΑΛΚΜΗΝΗ

Αχ!